

Brassói Lapok

Ara 5 lei

Péntek
1932 * április 1

Főszerkesztő
Szele Béla dr.

75. szám
XXXVIII. évfolyam

Ara 5 lei

Ujra felvonulnak a kormány-igénylők

Goga, Prezan, Cihosky, vagy Junian?

Mégis összeverődik a koalíciós kormány

Széleszították a választójogi reform javaslatát, de nem fogják tárgyalni

Feloszlatták a vasgárdát, amelyet a kormány segített a parlamentbe

Bukarest, március 30.

A parlamenti ülészek utolsó heteit éljük s ez a magyarázata annak, hogy a kormány lázas tevékenységet fejt ki. Az utóbbi két nap két új törvényt hozott, tegnap pedig az ügyvédtörvény módosításával is végeztek. Mi van még hátra? A beavatottak híresztelése szerint már csak három fontosabb javaslat, ugyancsak a szeszmonopólium ügye, a legfelsőbb gazdasági tanács átszervezéséről szóló javaslat és az úgynevezett légügyi törvényjavaslat.

Csak ennyi. Meglepetések azonban mindig történhetnek. Ma is, amikor az ellenzéki pártok nem kis meglepetésére hirtelen kiadták a Mirto-féle választójogi javaslatot,

amelyhez a törvényhozó tanács kisebb módosítások után hozzájárulást adott.

Ez valóban meglepetés volt. Napok óta tartotta ugyanis magát az a hír, hogy legfelsőbb helyen nem kapott a javaslat támogatást, aminek az volna a magyarázata, hogy ugyancsak legfelsőbb helyen nem

Junian

Goga

akarják a politikai élet súlypontját a parlamentbe visszahelyezni. A Mirto-féle javaslat megszavazásának pedig feltétlenül ez volna a következménye.

A kételkedők azonban ezen a ponton nem hagyják magukat. Azon a véleményen vannak, hogy

a javaslat beterjesztése tisztán csak formalitás, aminek gyakorlati jelentősége nincs, hiszen a rendkívül fontos törvény megszavazására már amúgy nincs idő.

A kormány csak azt akarja, hogy elmondhassa azután: ő megtette, amit megtehetett s nem tehet róla, hogy a letárgyalásra nem maradt idő. Mivel azonban meglepetések mindig történhetnek, az sem éppen lehetetlen, hogy mindenki legnagyobb meglepetésére a javaslatot mégis csak letárgyalják s aztán jön az új kormány az új választásokkal.

Harc a kormány-utódlásért

A politikai pártok készülnek is, sőt erőteljesen készülnek erre az eshetőségre. Az általános vélemény az, hogy a jelenlegi kormánynak most már igazán buknia kell. Ennek a véleménynek Mihailache adott kifejezést a kamara folyószóján:

— A király azért nem akarja április 7-én túl meghosszabbítani a parlamenti ülésszeket, mert má nagyon unja a Jorga-kormányt.

Azok, akik jólétszülteknek látszanak, a kormányváltozás sélyeit így foglalják össze:

1. Szó lehetett volna Goga-kormányról, ez azonban a mai körülmények között már tárgytalanul látszik. Goga ugyanis nem tudta meggyerni magának Garoflid agrárligáját. Enélkül pedig az új pártalakulat gyenge.

2. Szó lehetne újra Prezanról, mint valami koalíció elnökről. Prezan marsall azonban kijelentette, hogy neki elég volt ebből a játékból. Ő kormányelnökséget többet nem vállal.

3. Sok esélye van ilyen körülmények között Cihosky volt hadügyminiszternek, az Argetoianuval, Gogával és az ifjú Batianuval alakíthatna kormányt. Ez a leghalványabb lehetőség. Argetoianu ugyan, amikor erről megkérdezték, így felelt:

Tiszta fantáziá az egész! Goga azonban más véleményen van. Ő így nyilatkozott, mikor a pénzügyminister választát köölték vele:

— Argetoianu biságosan optimista önmagával szemben. Ő azt hiszi, hogy viszsza tudná utasítani ezt a lehetőséget, ha felajánlanák neki.

— Hát szó lehet arról, hogy Argetoianu kihagyják egy ilyen megoldási formából?

Goga mosolygott.

A jövődöbéli miniszterelnökök sorában emlegetik egyébként Junian is, aki vasárnap meghökkenő nyilatkozatot tett Targu-Juban. Pártja ottani kongresszusán ugyanis kijelentette, hogy a közel-

jövőben Romániának le kell mondania arról, hogy külföldi tartozásait pontosan fizesse. Ez a kijelentés természetesen a kormányt riasztotta meg elsősorban. Argetoianu sietett is hivatalosan leszögezni, hogy ilyesmit a kormány igazán nem tervez.

Ez a Junian-féle nyilatkozat nem mutat a miniszterelnöki szék felé. Junian azonban a király bizalmas tanácsadói közé tartozik és mondott egyebet is azon a kongresszuson. Többek között azt, hogy a jelenlegi kormány alkotmányos alakulat, és hogy hisz a koncentráció lehetőségében. Junian pártja, a nemzeti-paraszt-párt ezt soha eddig nem ismerte el, jogos tehát az a feltevés, hogy Junian hidat akar verni magának a jövő koalíciós kormánya felé.

Feltűnő és jellemző, hogy a nemzeti-paraszt-párt hivatalos lapja, a Dreptatea nem foglalkozik Junian kijelentéseivel. Talán egyáltalában nem akar tudomást venni róluk. Sokak szerint ez a hallgatás nem helyes és félreértésekre adhat alkalmat.

Mirto és D. R. Joanitzescu nem hallgatnak. Ők a kamara folyószóján kijelentették, hogy Junian kijelentései tökéletesen fedik a párt álláspontját.

Ezt azonban kevesen hiszik el nekik. Például nem hiszik el a liberálisok sem. — Vajda mást mondott Kolozsváron! — vetik ellen.

A Viitorul, a liberálisok hivatalos lapja legutóbbi számában kategórikus válasza sürgeti a nemzeti-paraszt-pártot. Junian nem a párt, valamint nem a párt Mirto és D. R. Joanitzescu sem. A nemzeti-paraszt-párt hivatalosan szögezze le álláspontját ebben a rendkívül fontoságu politikai kérdésben, vagyis: alkotmányosnak tartja-e a mai kormányt, vagy nem?

A tutovai pótválasztásokkal kapcsolatban egyébként jelentős liberális gyűlés volt, amelyen Duca maga is megnyilatkozott. Beszédében a jelenlegi kormány azonnali eltávolítását követelte.

szavazógép kerekeit is lázongásra bírta. Soimu jorgista dobta föl a jelszót:

— A kenyeret megadóztatják, az osztálysorsjáték című nagy üzletet azonban nem!

Ez a mondat tette lehetetlenné a szavazást. Argetoianu az utolsó pillanatban visszavonult javaslatával együtt. Ezt a kudarcot azonban nem felejtjük el. Ezt segítjük közeli hívei is, akik szerint

Argetoianu új pártot akar alakítani s ebbe a pártba a jorgisták közül is sokan belépnek, mert ez lenne a jövő pártja még akkor is, ha koalíció következne.

Jorga hívei ezzel kapcsolatban azt követelik, hogy a miniszterelnök is szervezze újra a pártját „nemzeti demokrata párt” néven s ebben az alakulatban biztosítson helyet Manolescunak is.

A VASGARDA FELOSZLATÁSA...

A vasgárda feloszlátásáról kiadott belügyminiszteri rendelet is sokat foglalkoztatja a politikusokat. Sokan attól tartanak, hogy ez az agresszív alakulat nem egykönnyen engedelmeskedik a kormány rendeletének, bár nem vitás, hogy talaja és tömegei mincsenek. Zelea-Codreanu csak a kormány messzemenő támogatásával tudott Piatra-Neamt-ban mandátumot szerezni. Cuza is csak a kormány jóakaratával érvényesült.

A kormányoknak, úgy látszik, szükségük van a jobboldali szélsőségek támogatására is. Most talán megelőzték a dolgot, Cuza és Zelea-Codreanu. Kérdés azonban, hogy a felidézett rossz szellemeket sikerülni fog-e könnyen odujukba visszakergetni.

Bukarest, március 30.

A kamara szerda délelőtti ülésén Cuza és Zelea-Codreanu hívei a vasgárda feloszlátására kiadott minisztertanácsi rendeletet támadták. Az interpelláló Giuglea képviselő volt, aki egyenesen a miniszterelnökhöz intézte a szavait.

Jorga nyomban és ingerülten válaszolt. Kijelentette, hogy a vasgárda tagjai a tutovai pótválasztással kapcsolatban forradalmi tevékenységet engedtek meg maguknak és iparkodtak aláásni a mai rendszert. Nem tűrheti ezt el, bármilyen oldalról is jönne az.

A diákok tanuljanak s ne politizáljanak.

Ha pedig mégis kedvük kerekedik utcai manifestációkra, úgy ő karhatalom közre keríti őket s addig sétáltatja, amíg elmegy a kedvük a tüntetéstől.

— Nehéz időket élünk most, — mondotta a miniszterelnök. — Szinte annyi, mintha háboruban élnénk. A rendszabályokat ehhez kell mérni.

Tardieu vasárnap Londonban

A MacDonald — Tardieu
elsősorban a dunai

Páris, március

A francia külügyminiszter

hívtat

vá

ny

El

a k

franc

szí

kom

clan

fü

lő

el

én

sz

Az újabb
Lupescu

A nap

A kifordított Ödipus-komplexum Buzauban

Élénk vita folyik afelől, helyesen cselekedett-e az igazságügyminiszter, amikor a Lupescu-pör főtárgyalásáról kizárta a nyilvánosságot?

Ebben a vitában nem tudok dönteni. Azonban függetlenül attól, hogy helyesen cselekedett-e vagy sem, mindenesetre elkéstem cselekedni. Hiszen a tárgyalás már negyednapja tart. A vallomásokat eddig az hallgatta végig, aki éppen akarta. A tárgyalóterem nyitva állt mindenki számára, senkitől se kérdezték meg, ki fia-borja, hanem szépen türték, hogy egy család tragédiába tornyosuló intim problémái cirkuszi szórakozásul szolgálhassanak a kaján fülek és szemek részére.

S amikor már mindent kitergették, a mi mocskos, ami perverz, ami sötét és izgalmas, akkor egyszerre becsukják az ajtókat.

Hát ennek nem sok értelme. Ugyis tisztán áll már az egész bonyodalom min-

Lupescu Mária, a feleség.

denki előtt. Akinék ez a pör csak arra kellett, hogy egy szerencsétlen család háloszoba-titkaival beteges fantáziáját izgassa és kielégítse, az már eddig is bőven lefölözte a tejfölt. Akit pedig társadalmi és pszichológiai szempontok vonzottak, azt igazán nem érdekelt, ami ezután következett.

Tudjuk ugyanis, mi jöhet. Az ügyész azt fogja mondani, hogy a vádlottak farkaslelkű gyilkosok. A védők pedig azt, hogy báránylelkű áldozatok.

A dráma háttérében a férj, illetőleg apa áll, akit tavaly júliusban agyonlőttek. Reméljük, nem kárhoztatjuk túlságosan az emléket, ha megállapítjuk róla, hogy szerencsétlenebb, ellenszenvesebb alakot, mint amilyen az elhalálozott volt, nehéz elképzelni. Legalább is a tárgyaláson ilyen fotográfia alakul ki róla.

Lupescu Mária, a felesége, aki fővádlottként áll az esküdtek előtt, mert a megboldogult koponyáját egy drámai estén revolvergolyóval átlukasztotta, igen kiméletlen képet fest a férjéről, akit oly végzetes körülmények között volt kénytelen eltávolítani ez árnyékvilágból. Valománya, amely egyébként nem közönséges intelligenciát sugároz, találó képet fest mindazokról a balesetekről, amelyeket gyűjtőnéven házasságnak szokásos nevezni. Elmondja, hogy már a kezdet kezdeté is igen szomorú volt. Férje — alig éltek néhány hetet együtt — már megcsalta. Igen mohó férfi volt, egyre ment, hogy magasállású társadalmi höl-

mília felfogása az élet dolgairól nem volt modern. Az asszony például elmondja, hogy házasságának esztendei a legféltlenebb és legképtelenebb szenvedések közepette teltek el. Alig mondották ki a holtomiglan-holtodiglant, megkezdődött az abortuszok sorozata. Azután egyik botrányt a másik követte. A szülők megmérgezett kapcsolata tragikus nyomokat hagyott a gyermekekben is. Mind beteges és apátiára hajlamos. Az egyik fiúgyermek nyolcéves korában epileptikus roham következtében pusztult el. A férj mindmáig az itálnak adja magát. Állandóan részeg, kártyázik és kiforgatja feleségét nyomorúságos kis pénzéből.

A pokol eleven képe alakul ki Lupescuné előadásában nyomán.

— De miért nem vált el tőle? — kérde csodálkozva az elnök.

Méltatlankodó pillantás a felelet.

— Elválni? ... de kérem... hiszen férjem volt... mit szolt volna a világ? A korcs férfi mellett, aki ellenállhatatlan erővel sodorta a családot a klasszikus tragédia felé, kitartott tűzön-vízen keresztül.

Nem anyagi érdekből. Nem gyermekeire való tekintettel. Nem azért, mert szerettem, mert hiszen nem szerettem.

Hanem azért, mert eszébe sem jutott, hogy másképpen is lehet. A konvencionális felfogás győzött. Mit szólnának az emberek?

A dráma akkor teljesedett ki, mikor az idősebbik leány felcseperedett, letette az érettségi és beiratkozott a bukaresti egyetemre.

Ez a leány, Lupescu Lili kisasszony, szintén vádlott. Ott ül az anyja mellett a vádlottak padján. Az ügyész azzal vádolja, hogy a gyilkosságot együtt követte el az anyjával, akihez különben megszólalásig hasonlít. Csak kissé frissebb kiadásban.

Amikor Lili a főiskolára került, a család Buzauban lakott. A diákkisasszonyt az apja kísérte fel a fővárosba. Reggel érkeztek s ámbár úgy tervezték, hogy délután már mennek is vissza Buzaubá, az apa mégis szállodába hajtatott. Jellegzetes mellékkörülmény, hogy a Velencei-hotel választotta ki, egy garnizsallodát, amely ledér hölgyek hajlékai is szolgál.

Itt azután durva erőszakkal rávetette magát a leányára. Először hízkeléssel próbálkozott, majd nyers brutalitással az izmait használta fel. S amikor így sem ért cél, havi negyvenezer lej apanázt ajánlott fel a saját gyermekének.

Ez a legvisszatetszőbb mozzanata az egész ügynek. A prostitúciós kísérlet egyben rámutat arra is, hogy az apa mennyire nem ismerte önmagát, aki az összes vallomások szerint tisztalelkű, sőt magasrendű egyéniség.

Mellette meg kell jegyezni, hogy a nemiségnek a család keretén belüli drámai összekuszálódása nem ritka folyamat s e szempontból a Lupescu-ügy semmi újat sem jelent. En az iskolában is tanulunk egy a buzauj drámával rokon tragédiáról. Ennek a hőse, a fiúgyermek, először megölte apját, majd szerelemre birta az anyját. Később meghasonlott önmagával és kétségbeesésében kiszúrta mind a két szemét, mire anyja, aki a felesége is volt, felakasztotta magát.

Az apát Laios-nak hívták (Tebea királya volt). Az anyát Jokasténak. A fiút Ödipusnak.

E klasszikus hősmonda, amelyet különböző több évi és újabb szerző színre dolgozott, a modern lélektanban is nagy szerephez jutott. Freud pontosan kiemelte az egész katasztrófát s ez az elemzés Ödipus-komplexum néven ismert alapjául a pszichoanalízis tudományának. Lényege a dolognak az, hogy a fiú többé-kevésbé mindig az anyja, a leány pedig az apja iránt viseltetik vonzalommal. Ezt a vonzalmat, amely különben ritka kivételektől eltekintve tudatosan elrejtve, rendszerint a háborújuk fel. A férfi olyan nő

Ennek ellentétben az anyja kivette belőle, hogy Bukarestben miféle keserű élményeken ment keresztül az apjával. A kisasszony megtört volt és buskomor. Szemei alattötét karikák gyűröztek. Látszott, hogy valami nincs rendben nála. Az anyja fajáni kezdette és minden kitudódott.

Férj és feleség között rettenetes jelenetekre került sor. A gyermek miatt.

— Meggyilkoltak — mondotta Lupescu.

Valóban, beszerzett egy revolvert, amelyet esténként a párnája alá tett. Később még egy revolvert vett, majd egy harmadikat és nyegvediket is. Halála után a hatóság a házkutatás alkalmával nyolc löfövert találtak a házban. Mánikusan kéjlhetett valamire s valószínűs fegyvertárt rendezett be.

Ettől fogva a család élete borzalmas

Lupescu Lili, leány

volt. A feleség szünet nélkül az agyonlővetéstől reszkedett. A gyönyörű leány a férfit félté az apjában, hajszá ugyanis folytatódott. Egyszer a család fő betört a leányhoz, miközben az üdött. Csak akkor távozott a helyiségről, amikor egy szék darabokra tört a jén.

Valamivel később az itól és a beteges hajlamoktól már teszen demoralizált férfiaknak szembeállt kisebbik leánya, a 15 éves Viorica is az anyja elkeseredetten, szinte véres illúzióval harcol gyermekeiért. Ördögi boinyok követik egymást.

Egyfelől az apa, fegyverrel a zsebében és szaggatva borzalmas váraitól.

Másfelől az anyja, aki él-halál küzdelemre is kész gyermekeiért.

Kettejük között a két any. pszichikus ijedelemmel és mint felőrült.

Háttérben az ügyvéd-tű, aki csak éppen sejt valamit, de ercibennár szaguld a vér.

Itt valaminek történnie ill. Valaki győz és valaki veszít.

A tisztességtelen konkurenciáról szóló kétféles törvényjavaslat megint elsüllyed

Mirto megtagadta a javaslat masádját

Bukarest, március 30.

Mint ismeretes, a kereskedelmi tisztességtelen versenyről szóló törvényjavaslatot már tíz napja szétosztották a képviselők között, de annak bizottsági tárgyalására még nem került sor, mert folytonosan elhalasztották.

Tegnap végre a kereskedelmi bizottság elé került az új javaslat, amelynek bizottsági tárgyalásában a Magyar Párt részéről Hegedűs Nándor vesz részt.

A javaslatról úgy tudták, hogy az Mirto volt nemzetipárti miniszter műve, mert az ő hivatali ideje alatt készült és ő írta alá. A képviselőházban Hegedűs Nándor meg is kérdezte Mirtot, vállalja-e a javaslat apaságát ma is, mire Mirto nagy meglepetésre ezt felelte:

— Szó sincs róla. Ostoba javaslat és nekem csak annyi közöm van hozzá,

Igy érkezik el a gyilkosság napja. Az asszony fakó hangon mondja el, hogy a férj holtrezegen érkezett haza. A hóna alatt újságpapírosba göngyölve vagy halat hordott.

— Ezt kérsz el nekem! — mondja az asszonynak.

Erre halála félelem szállotta meg Lupescunét.

— Miért? — kérde az elnök.

— Mert ha bort ivott és halat evett, akkor szörnyű volt...

Lám, milyen furcsa dolgok vannak az életben. Más a halat eszik, akkor csend és figyelem, nehogy a szálla lecsuszék a torkán. Ez a Lupescu viszont éppen a holtól kapott szörnyűségre rohamoztat.

S miközben az asszony a portyot tisztította, egyre erőteljesebben bontakozott előtte az a sükségszerű parancs, hogy selednie kell.

Bement a szoba. A férj részeg gölögéssel horkol az ágyon. A feje alá vult, előhúzza a revolvert és...

A következő pillanatban már berohanak a szomszédok, a rendőrök és a cselékek.

— Én öltem meg! — kiáltotta a nagyobbik leány.

— Én öltem meg! — kiáltotta az anyja.

— Nem igaz!... nem igaz!... Mária, nem te voltál!... rablók lóttek le!

— Én öltem meg! — kiáltotta a nagyobbik leány.

Élete utolsó pillanatában egy eltévedt és romantikus gesztussal megkarta menteni a gyilkosát. Vagy gyilkosait. Övéit.

Mert a főtárgyalásnak éppen azt kell tisztázni: ki volt tettes? Vagy kik voltak a tettesek? Az anyja egyedül? A leány egyedül? Vagy együtt mind a ketten?

Az asszony magra vállalta mindent. De lehet, hogy csak gyermekét akarja menteni.

E pillanatban perbeszédnek folynak. Az ügyész azt mondja, közönséges, előre megfontolt gyilkosság. Az ügyvéd azt mondja, szerencsétlen mártírok.

Most veszem észre, mennyire eltértem az eredeti kérdéstől. Hogy vajon helyesen cselekedett-e az igazságügyminiszter, amikor a nyilvánosságot kizárta a pör főtárgyalásáról?

Sokan azt mondák, helyesen. Minek az idegeket és a fantáziákat családgazdálkodással, perrel és vádakkal elszélesíteni?

Mások tudomást akarnak venni a helyzetkednek. Aztán a Lupescu-ügy analízisét, komplexumát. S mindezt a legmagasabb létszámú utmutatásai szerint.

Az ügyvéd megkérdezi: Mert ha a javaslat marad, robban.

Mint a dinamit. Amelynek felbontva nincs ereje. Ellobban, mint a viasz De ha elfojtják, ördög, explodál és elpusztít mindent maga körül.

Mikes Imre

Asíra (Apolló) Mozzó BRASSÓ

Ma március 30-án, szedán fut nagy slágerfilmünk:

„RONNY“

Főszerepben:

Nagy Kató és Willy Fritsch

Április 2-ától a legszellemesebb vigjáték:

Házassági R. T.

Főszerepben:

Charlotte Susa, Hans Moser, Werner Fütterer és Georg Alexander.

APRILIS 1.

Megszavazták a francia költségvetést

Páris, március 30.

A francia szenátus 261 szavazattal, 19 ellenében elfogadta a költségvetést, amely 41 milliárd 087,273.000 frank bevételt és 41 milliárd 083,368.000 frank kiadást irányoz elő.

Magyarország nem vesz fel belső kölcsönt

Budapest, március 30.

Az egyik délből megjelenő budapesti napilap tegnap arról adott hírt, hogy a magyar kormány nagyobb összegű belső kölcsön felvételét vette tervbe. A Magyar Távirati Iroda most illetékes helyről kapott felhatalmazás alapján közli, hogy a belső kölcsön felvételéről elterjedt hírek minden alapot nélkülöznek.

Mit tartalmaz

a vámtörvény módosító javaslatát?

Bukarest, március 30.

A vámtörvény módosítására vonatkozó javaslat elkészült a valószínű, hogy már a napokban a parlament elé kerül, mert a kormány minden körülmények között meg akarja szavaztatni a még rendelkezésre álló idő alatt. A javaslat főbb rendelkezései a következők:

1. A vámügyek vezetését három tagból álló igazgatóság veszi át.
2. Fokozottabb és szigorúbb ellenőrzést vezetnek be a visszaélések megszüntetése érdekében.
3. A vámbírságot a csempészett áru értékével arányban állapítják meg, miután az eddigi horribilis bírságokat nem lehetett felhajtani.
4. Az úgynevezett „vámzónát” az eddigi 10 kilométerről 25 kilométerre széleztetik ki.
5. A csempészési és mindenféle vámküldetés ügyben külön bíróság fog ítélni.

Dinamit-patron az iskolában

Bukarest, március 30.

Borzalmas szerencsétlenség történt Baisoi város egyik felsőbb fokú iskolájában. Az egyik ötödik osztályos tanuló a város valamelyik petroleum-raktárában dinamit-patronokat kapott. Nem tudta, hogy meg vannak-e töltve, vagy nincsenek, gyerekes könnyelműségében azonban nem is igen törődött vele, hanem a patronokat magával vitte az iskolába a társai között szétosztotta. A diákok egy ideig eljátszottak a veszélyes robbanószerrel, aztán egyikük a patronot a kályhára tette. Néhány perc múlán bekövetkezett az előrelátható borzalmas robbanás, amelynek következtében számosan súlyosan, a többiek pedig könnyebben megsebesültek. A vizsgálatot bevezették.

10 millió svájci frank egy magánvasutért

Bukarest, március 30.

Hosszas tárgyalások után létrejött a megegyezés a román állam és a Lemberg-Csernovic-Jasi közötti magánvasút igazgatósága között. A megegyezés szerint a román állam 10 millió svájci frankkal váltja magához a kérdéses vasutvonalat. E tiz millióból 7 millió a vételár, 3 millió pedig az eddigi használati díj. A magánvasút igazgatósága részint készpénzben, részint állami papírokban kapja meg a 10 millió svájci frank leibeni ellenértékét.

Felmentette az esküdtszék a buzăui dráma hőseit

Nem találják bűnösnek a férjgyilkos asszonyt, aki apjával szemben leányát védelmezte

Ploesti, március 30

Három napon át tárgyalta az egész ország érdeklődése mellett a ploesti esküdtszék Lupescu asszony és leánya, Lilly, bűnperét, akiket tudvalevőleg azzal vádoltak, hogy megölték a családfőt, Radu Lupescu földbirtokost, amiért az esztendőközön keresztül bűnös szerelmével üldözte leányát.

A háromnapos tárgyalás alatt a tanak egész serege igazolta, hogy Lupescu abnormális hajlamu és beteg erkölcsi felfogásu ember volt és ugyancsak számos tanu bizonyította azt is, hogy Lilly leánya ellen több ízben erőszakos merényletet kísérelt meg.

Az esküdtszék, a vád és védelem képviselőinek érvelése után, kedden a késő esti órákban hozta meg ítéletét, amelynek értelmében úgy Lupescunét, mint leányát felmentette a gyilkosság vádjáról, egyben elutasította a meggyilkolt Lupescu apjának 400 ezer lejes kártérítési igényét.

A felmentő ítélet széles körben nagy megnyugvást keltett.

STALIN halálától tartanak Moszkvában

16 orvos tartott konziliumot a bolsevista vezér fölött

Moszkva, március 30.

A nagybeteg Stalin állapota válságosra fordult s az éjszaka folyamán betegágyánál 16 orvos tartott konziliumot. Oroszországban nagy aggodalom uralkodik Stalin életéért, mert

az orvosi konzilium megállapításai szerint Stalin állapotában minden pillanatban katasztrófális fordulat következhetik be.

A Varsóba érkezett jelentések szerint

Stalin állapotának válságosra való fordulását nem rákbetegség okozta, hanem az, hogy

a szovjetállamférfiut állítólag megmérgezték.

A mérgezés körülményei, mondják a varsói jelentések, egyelőre ismeretlenek, mert a szovjetkormány a legteljesebb titoktartással kezeli a kommunista internacionálé titkára ellen elkövetett merénylet részleteit

Ketten bennégtek, huszonötön súlyos égési sebeket szenvedtek egy zágrábi filmkölcsönző négyemeletes palotájában

Felrobbant filmtekercsek lángba borították a negyvenöt lakással bíró épület-tömböt

Zágráb, március 30.

Borzalmas tűzvész pusztított a keddről szerdára virradó éjszakán az itteni „Star” filmkölcsönző vállalat négyemeletes palotájában.

A filmkölcsönző laboratóriumban rengeteg tekercs volt felhalmozva, amelyek, eddig meg nem állapított módon, tüzet fogtak. Óriási robbanás rázta meg erre a hatalmas épület-tömböt, majd a tűz rendkívül gyorsan terjedt és

mire a ház negyvenöt lakásában a lakók éjszakai álmukból felriadtak és menekülni próbáltak, már lent a kapu

is égett és megakadályozta az épületből való kijutást.

A hamarosan nagy lángokkal égő palota messzire megvilágította a városnegyedet. Hamarosan megérkeztek a tűzoltók is, a kik tolólétrákkal igyekeztek a bennszo- rult lakókat kimenteni. Sikerült is főleg a gyermekeket és asszonyokat az ablakon keresztül kiemelni.

Ketten azonban a lakók közül bennégtek, huszonötön pedig rendkívül súlyos égési sebeket szenvedtek.

A tüzet csak a késő reggeli órákban sikerült lokalizálni. A kár rendkívül nagy.

A köztisztviselők és nyugdíjasok jelentkezni kötelesek kincstári letétjegyeikért

Az anyagszállítások árát a törlesztési pénztár logja rendezni

Bukarest, március 30.

A pénzügyminisztérium a parlament elé terjesztette az amortizációs pénztár működéséről szóló javaslatot. Az amortizációs pénztár feladata az, hogy az államnak 1931 évről fennmaradt költségvetési hiányait és más adósságait rendezze és likvidálja.

Ezzel kapcsolatban a pénzügyminisztérium már ki is adta a rendeletet, hogy

a pénzügyigazgatóságok kérjék be mindazokat a fizetési és nyugdíj-utalványokat, amelyek a múlt évről ki- egyenlítettlenül maradtak.

Az utalványokat — mint megirtuk — fizetési bonokra fogják becserelni. A bonok ügyében viszont az amortizációs pénztár fog intézkedni a maga hatáskörében úgy, ahogyan a rávonatkozó törvény meg- szabja.

Egy másik pénzügyminisztériumi ren- delet az állami szállításokért kapott fizetési utalványokkal történő adófizetésről intézkedik.

Eszerint 1931 évi fizetési utalványokkal csak 1931 évi, viszont 1932-es évi fizetési utalványokkal csak 1932-es adót lehet fizetni.

Autonóm intézmények nem fizethetnek adót fizetési utalvánnyal.

Arad, március 30.

Rendkívül érdekes rendelet érkezett ma a minisztériumból az aradi pénzügy- igazgatósághoz.

A rendelet felszólítja mindazokat, akik az állammal szemben fennálló követeléseikre már fizetési utalványokat kaptak, hogy

azonnal jelentkezzenek a pénzügyigaz- gatóságon, mert az államkincstár a törlesztési pénztár megkerülésével akar- ja a hátralékokat rendezni.

Ezzel szemben a rendelet az anyagi szál- lításokért fennálló követeléseket csak az amortizációs pénztár útján fogja ki- egyenlíteni.

A pénzügyminisztérium rendelete, a mely rengeteg gyárüzemet és vállalatot, valamint szállítóceget érdekel, rendkívül nagy feltűnést keltett Arad ipari és ke- reskedelmi köreiben, mert az érdekeltek bizonyosra veszik, hogy hosszú időbe ke- rül, amíg az amortizációs pénztár útjá- a követeléseiket az államkincstár kiegyen- lítetheti.

Külön törvénnyel kell megfélekezni egy milliomost,

aki bosszút esküdött az angol posta ellen

London, március 30.

Sok külön él az angol birodalomban, de köztük is kivételes helyet foglal el M. Renigad Bray, aki hatalmas vagyonát és minden ráeső idejét arra fordítja, hogy kellemetlenségeket szerezzen a királyi postának. Renigad Bray ur valamikor megharagudott a postára s azóta állandóan azon töri a fejét, hogy miként lehet a posta bosszantására felhasználni a pos- taügyi törvények fogyatékososságait.

Renigad Bray, mint mondtuk, dus- gazdag ember, akinél a pénz nem játszik szerepet. Ez magyarázza azután, hogy a levélhordók az ő címére kézbesítendő küldemények között minden elképzelhe- tő tárgyat találnak. Így keményített gal- lért, kétszersültet, rongyokat, sőt már pa- pucsot is találtak, amelynek aljára Bray ur üzenetet írt önmagának. Az angol pos- tatörvény ugyanis nem mondja ki, hogy levelet csak papíron szabad írni s így Bray a legkülönbözőbb tréfákat enged- heti meg magának. A postaigazgatóság nemrégiben már megunt a folytonos bosszantást és megtagadta az efajta „le- velek” átvételét és kézbesítését, de Bray erre beperelte a postaigazgatóságot és perét fényesen meg is nyerte.

Azóta a posta kénytelen-kelletlen át- veszi a Bray-féle küldeményeket, leg- alább is addig, amíg új postatörvényt hoznak. Ez különben, mint később rátó- runk, éppen a különö milliomos levelez- getése miatt folyamatban is van.

A legszörnyűbb csapás akkor érte a postát, amikor Bray ajánlott levél gya- nánt feladott egy felére vágott cigaret- tapapírral, amelyre néhány sort írt. Bár- mennyire is vigyáztak a postán a fél ci- garettapapírral, a lenge küldeménynek mégis nyoma veszett.

Persze csak ez kellett a derék Mister- nek, máris rohant a postához kártérítés- ért, majd amikor elutasították, a bíróság- hoz fordult s a pert meg is nyerte. Hiába a törvény — törvény.

Újévkor Bray névjegykártyák helyett minden ismerősének postautalványt kül- dött, amelyeket egy-egy pennyre állított ki. Január végén egyik nap megjelent a londoni főpostán és

önmagát „adta fel” levélküldemény- ként

a saját lakása címére. A posta ebbe még belement. De aztán, amikor néhány nap múlva egy csecsemőt akart gyermekko- csistól feladni, már visszatartották. A posta egy rendeletre hivatkozott, amely úgy szól, hogy a posta kizárhat a szállí- tásból olyan tárgyakat, amelyeket utköz- ben károsodás érhet. Bray emiatt is bepe- relte a postát s ebben a perben még nem hoztak ítéletet.

Véres bányász-sztrájk Csehszlovákiában

Prága, március 30.

A Komotau cseh bányavidék 71 bányá- üzemében 21 ezer bányamunkás sztrájk- ba lépett az újabb munkabéreszállítási törekvések miatt. A sztrájk kimondása után a munkásság gyűlést akart tartani, azonban a bányavidékre kivezényelt karhatalom időközben megérkezett s

amikor a munkásság erről értesült, meg- támadta a katonaságot.

A közelharc folyamán a katonaság több sortűzet adott a levegőbe. Úgy a tünte- tők, mint a karhatalom emberei közül többen megsebesültek. Minthogy a sztrájkmozgalom áttért a szomszédos bányavidékre, a bányák védelmére a kor- mány újabb karhatalmi erősítéseket ve- zényelt ki.

Elégtételt kaptak a jogászok

Bukarest, március 30.

A képviselőház kedd délutáni ülésén megkezdették a lakbértörvény javaslatá- nak tárgyalását. Azután hosszas vita után a kamara megszavazta az új ügyvédtör- vény módosítását, amelyért a napokban Bukarestben és Jasiiban véres lázavar- gások, a többi egyetemi városban pedig elkeseredett tüntetések voltak. Az ügy- védtörvény módosított szövegével a kor- mány az egyetemi hallgatók összes kove- teléseit teljesítette, amennyiben a szer- zett jogok nem szenvednek sérelmet s már beiratkozott jogászok az eddigi fel- tételek szerint kezdenek majd ügyvédi gyakorlatot.

Törzsde

1932 március 30.

Zürich (nyitás): Berlin 122.00, Amszter- dam 208.25, Newyork 515.50, London 19.47, Páris 20.50, Milánó 26.75, Prága 15.27, Budapest —, Belgrád 890, Bu- karest 508, Varsó 57.80, Bécs —
Valuta: Napoleon 667, márka 39.90, leva 108, török lira 78, font 650, francia frank 665, svájci frank 52.75, olasz lira 870, drachma 175, dinár 290, dollár 167.50, lengyel marka 18.95, schilling 20, pengő 22, cseh korona 4.98, belga frank 4.70.

Az öngyilkos Oreskovits-családot tizezres tömeg részvételével temették el

„Jobb így mindnyájunknak“, — írta bucsulevélemben a családirtó rendőrkapitány

Marosvásárhely, március 30.

Marosvásárhely lakossága még mindig hatása alatt van annak a borzalmas és megrendítő családirtásnak, mely Oreskovits Jenő volt rendőrkapitány Hold-utca 6 sz. házában játszódtott le husvét hétfő-jének reggelén. Annál mélyebb és őszintébb a részvétel, amely a szerencsétlen család sorstragédiája iránt megnyilvánul, mert utabban olyan jelek bukkantak fel, amelyek azt árulják el, hogy

az Oreskovits-család mind a három tagja készült a közös halálra.

AZ ELSŐ TRAGÉDIA

Oreskovits Jenő mindenki ismerte Marosvásárhelyen. Fiatal korában aktív katonatisztként szolgált a székely fővárosban. A snájdig és jómódu főhadnagy akkoriban közismert és dédelgetett kedvence volt a legelőkelőbb társaságoknak. Különösen szívesen látták leányos házáknál. Oreskovits Jenő ekkor nősült meg először és egy vezértörzsorvos leányát vette feleségül. A fiatal asszony azonban visszaélt férje jószágával és bizalmával. Egy éjszaka, amikor Oreskovits váratlanul hazatért a szolgálatból, felesége társaságában egyik tisztársát találta, aki megjelenésére az ablakon át menekült. Oreskovits revolverével utána lőtt, de visszatűzelt a szerencsés vetélytárs is és Oreskovitsot olyan súlyosan megsebesítette, hogy hónapokig feküdt élet-halál között.

Oreskovits Jenő a válóper lefolytatása után újra megnősült 1909-ben s azóta a legpéldásabb családi boldogságban élt feleségével, Dóry Alizzal. Elég zárkózott és visszavonult életet folytatott, úgy, hogy a huszavételes családi reggelén megtörtént véres dráma hirtelen és megdöbbentő váratlansággal érte a város közönségét.

Oreskovits Jenő későbbben átlépett a rendőrség szolgálatába, lemondva az aktív katonai szolgálatról és 1911-ben hosszabb ideig Marosvásárhely rendőrkapitánya volt és ebben a funkcióban is a legkorrektebb és kötelességtudó ember benyomását keltette.

Az impérium átvételekor Oreskovits Jenő nem tett esküt és így kilépett a rendőrség szolgálatából és egy ingatlanközvetítő irodát nyitott. Azóta ezzel tartotta fenn tisztességesen családját, kis háza volt, amelyben egy lakó lakott és így nem érezte nagyon a családi nyomasztó gondokat.

Az általános gazdasági krízis beállta azonban az ő helyzete is súlyosbodott házára mind gyakrabban kellett kölcsönöket felvennie és így — miután csak kevés nyugdíja volt, — így érlelődött meg benne az az elhatározás, hogy véget vet életének.

Sógorának hátrahagyott levelében is anyagi viszonyaival indokolja végzetes tettét és utal első nagy tragédiájára, mondván: nem akarja, hogy leánya a változott viszonyok következtében rossz útra térjen és ezért öli meg őt is.

Az általános hit az, hogy

Oreskovits Jenő hirtelen elmezavarában követte el tettét,

mert másképpen nem lehet elképzelni a tragédia szörnyű lefolyását.

VAJON NEM KÖZÖS AKARAT?

A B. L. munkatársa, aki a helyszínen beszélt a szomszédokkal és az Oreskovits-család ismerőseivel, a következő megállapításokat teheti:

Ahogy a házaspár fiatal cselédje, a megijedt Aprica Mari elmondja, már a tragédiát megelőző este el akarta őt távolítani Oreskovits azzal, hogy valahol a szomszédoktól aszpirint szerezzen felesége fejfájása ellen és a cselédleány éjjel 11 órakor fel is költötte az összes szomszédokat, minthogy azonban aszpirint sehol sem kapott, rövid idő alatt visszatért. Talán már ezt az időt akarta Oreskovits felhasználni arra, hogy magá-

val és családjával végezzen.

Felmerült azonban az a feltevés is, hogy a család közös akarattal ment a halálba, mert, amikor a reggeli felszolgálása után a cselédleány a cipőket kereste a szobában, hogy kivigye őket kitaritani, a fiatal Aliz, furcsa mosollyal ezekkel a szavakkal fordult hozzá:

— Ne vidd ki őket, Mari, ne fáradj hiába, mert úgy se lesz már szükség rájuk!

Feltűnő az is, bár a család a cselédleány állítása szerint, mindenkor a legszívélyesebben bánt vele, hogy a reggeli alkalmával a sütemények és befőttek egész halmazát tukmálták a szabadkozó falusi leányra.

...Most már minden rendbe jön

Egy héttel ezelőtt Oreskovitsné, aki mindig jókedvű volt és énekelt, különösen jókedvűen járkált egész nap a házában, úgy, hogy a cselédleányok is feltűnt, akinek kérdéseire a következőket mondotta asszonya:

— Hogyne lenne jókedvem fiam, amikor most már minden rendbe jön.

Beszéltünk Oreskovits sógorával, Dóry Viktorral is, aki mélyen megrendülve mondotta el, hogy a tragédiát megelőző estén mintegy 11 óráig volt a legjobb hangulatban együtt a családdal és sem sógorán, sem nővérén nem fedezett fel semmit, amely a borzalmas tragédiára következtetni engedett volna.

Oreskovits utolsó kívánsága az volt, hogy ne boncolják fel a család egyik tagját sem. Az ügyészség kívánságát teljesítette is, a holttesteket egyenesen a kórház hullakamarájába szállíttatta.

A rendőrség a törvényes lépéseket is

megtette s az árván maradt lakást a falon levő képekkel, amelyek a boldog családot több pozitúrában ábrázolták és a borzalmas vértöcsák nyomaival együtt Dóry Viktor jelenlétében lepecsételte.

Csak az Oreskovits-család kivétele, a 15 éve a házában levő Mady-kutya maradt árván, aki mintha megérezné a lakásban lefolyt tragédiát, nem a régi viháncoló jókedvű, mint eddig, hanem halkán, vihogva sehol sem találja az udvarban a helyét.

És a rendőrség összeszedte a két karikagyűrűt, amely 1908. november 16-ot jelöl meg a boldog esküvő dátumát, a kisleány fülbevalóit és együvé csomagolta a tragédia borzalmas eszközeivel: a véres borotvával és a két revolverrel.

Három élet befejeződött és mint minden szenzációt, ezt is el fogják három nap múlva felejtetni...

Benczel Béla

Megrázó temetés

Oreskovits nyugalmazott rendőrkapitány családirtása felett még most sem tud napirendre térni Marosvásárhely lakossága. Az utabban nyilvánosságra került adatok éppen-séggel amellett szólnak, hogy

Oreskovitsnek nem igen volt anyagi természetű okuk arra, hogy véget vessenek életüknek.

Volt egy házuk, amelynek egyik lakója 1600 lej bért fizetett havonta, ezenkívül Oreskovits nyugdíja is havonta több, mint kétezer lejt tett ki, ingatlanforgalmi irodája is jövedelmezett és végül a felesége kocsit is adott, ami szintén hozott valami pénzt.

Talán az lehetett a családirtás oka, hogy Oreskovits kölcsönkihelyezésekkel is foglalkozott és a nem egészen biztos helyre adott pénzekért az utóbbi időben szorongatni kezdtek a hitelezők. Lehetséges, hogy Oreskovits ebből kifolyólag bűnvádi feljelentésektől félt és, hogy talán ezért határozta el magát az öngyilkosságra, illetve felesége és leánya

meggyilkolására.

A borzalmas dráma három áldozatát egyébként szerdán délben temették el, közel tizezer főnyi tömeg részvételével. Már a kora reggeli órákban rengeteg ember tartott a halottakamara felé, amelyet tíz rendőr őrzött, akik azonban nem tudták megakadályozni, hogy a tömeg át ne törje a kerítést és közvetlenül az áldozatok közelébe ne kerüljön.

A Farcas—Kellér—Oreskovits-féle többszörös öngyilkosságok már valóságos tömegszíhózt váltottak ki a város lakosságából. Lépten-nyomon újabb öngyilkossági híreket kolportálnak, ismert emberekről, akik azután öt-tíz perc múlva feltűnnek a város valamelyik pontján.

Az ügyészség ma egyébként felbontotta Oreskovitsnak sógorához, Dóry Viktorhoz intézett bucsulevét, amelyben anyagi ügyeinek elrendezésére kéri, majd bejelenti, hogy mindhármán távoznak az életből. A levél így végződik: „Jobb így mindnyájunknak...”

HASHAJTÓ? IGEN, DE

jóizü, hatásos, gazdaságos

Nem lesz választás Magyarországon

Budapest, március 30.

Almássy házelnök ma nyilatkozott a sajtónak és bejelentette, hogy a képviselőház csütörtökön megkezdi rendszeres munkáját. A Ház elé számos törvényjavaslat és a költségvetési tervezet kerül. Az újságíróknak arra a kérdésére, hogy várható-e új választások a jövőben, Almássy a leghatározottabban kijelentette, hogy erről szó sincsen, a kormány egyáltalában nem gondol a Ház feloszlására.

Meghalt Turati, az emigráns olasz szociálisták vezére

Páris, március 30.

Turati volt képviselő, az emigrációban élő olasz szociálisták vezére, szerdán hajnalban párisi lakásán, tüdővérzés következtében meghalt.

Az elhunyt szociálista vezér jelentős szerepet játszott Olaszország munkásmozgalmaiban és több éven át tagja volt a római törvényhozásnak. Mussolini uralomra jutásakor szociálista társaival együtt emigrációba vonult és azóta főleg Párisban fejtett ki tevékenységet a fasisztizmus uralmának megdöntéséért.

Halálát az olasz szociáldemokrácián kívül a világ egész baloldali munkásmozgalma gyászolja.

Horvátország — elszakadás előtt?

Zágráb, március 30.

A horvát elszakadási mozgalom váratlanul újra felélénkült. Macsek horvát vezér husvétii nyilatkozatában kijelentette, hogy

a passzivitásnak nemsokára végeszakad és bekövetkezik a horvát függetlenség kikiáltása.

Érdekesen világítja meg a horvát célkitűzéseket Frank Ivo volt horvát képviselő is, aki legutóbb Budapesten járt és ott az Erdélyi Férfiak Egyesületében előadást tartott a horvát szabadságmozgalomról. Hangsúlyozta, hogy a horvát nép mindenre el van szánva és reméli, hogy a magyarok támogatni fogják a horvátokat önállóságuk kivívásában.

A B C utasok részére

A: Ha Budapestre jön, szálljon meg a dunaparti elsőrangú „BRISTOL“-szállodában,

B: mert olcsó áron nyújt mindent: szép szobát, kitűnő ellátást és szórakozást, hisz úgy a délutáni teánál, mint az esti vacsoránál tánc van.

C: Mindezt (szobát teljes kitűnő ellátással) — a szoba fűtésétől függően — már napi 12 pengőért kaphatja.

Hírek Hozzászólás

Gummibot, mint varázssvessző

Egy botcsinálta résztvevő feljegyzései
a bukaresti diák-zavargásokról

Adler, a büntetés, de főleg a poszmentes individuálpszichológiai nevelés korszakában egy kissé idegenszerűleg hat, amikor a békés és nyugodtan sétáló polgár a bukaresti Calea Victoriei-en egy hirtelen, észrevétlenül kialakult tüntetés sodrában a rend éber őrei gummibotokkal tarkón vágják. A gummibot nekem, aki csak ritkán kerülök összetűzésbe az államhatalommal, eddig fel se tűnt. Ha megérintve visszagondolok, nem tagadhatom le, hogy már láttam a rendőr kezében és azt is észre vettem, hogy két vége van. Csak nem ment ennek a jelntősége át a tudatomba. Célja és rendeltetése összeforrt a rendőrről, aki az utcakeresztezéskor az autók nyugodt forgalmát igyekezett vele összezavarni. Mint fehytő eszköz azonban új előttem, bár nincs kizárva, hogy ez csak speciális naivitásomra vezethető vissza. A gummibot eddig tetszett nekem. Úgyes találmánynak tartottam. A Berliner Illustrierte Zeitungban láttam nemrég egy képet egy bukaresti rendőr olasz kollégájáról, aki annyi művészetet vitt be a gummibot kezelésébe, amint Róma utcaforgalmát dirigálta, hogy Toscaninihez hasonlítsák. „Az utca Toscaninije”, — ez volt a kép címe. Most azonban megrendült a gummibot dirigenspálca iránti szimpátiám.

Öszintén szólva, nem szeretem a verekedést. Különösen nem, ha erős útja a gyengét. A felgyűgyeztet, a hatalom erejével a senkibe vitt védtelent. Ezért is vagyok törhetetlen hűve Adlernek. Undorító, amikor a két méteres bika-erős apa nyakonvágja egyméteres pöttöm kis fiát. Vagy a tanár a katedra autoritása mögé húzódva, a védekezni nem tudó diákokat.

Ez az undorom nem adleri, hanem eredeti. Még mielőtt Adlerről tudomást vehettem volna, ezeltől husz esztendővel, pofon vágott az énektanárom. Ma sem tudom, hogy miért? De ma is olyan elkéserdéssel gondolok rá, hogy egész biztosan visszaadnám neki ezt a pofont kétszer, ha az illető időközben nem költözött volna el egy csendesebb világba, ahol aligha verekednek a szellemek.

Ezért is keseredtem el tegnap annyira, amikor pélig kellett nézmem, amint békésen sétáló polgárokat, akik nagyrészt egészen biztosan haloány sejtelmük sincsen az új ügyvédőrónyról, és arról, hogy ezzel az egyetemi hallgatók nincsenek megelégedve, se arról, hogy emiatt két nap óta forr az egyetem és forr annyira, hogy a diákok tüntető csapata pélig söpri a bulvárt. Nyugodt sétálás közben, mialatt a pégnélküli gazdasági krízis, a kilátástalanul hosszú tél és a bizonytalan jövő zavarjait csak az egyébként csendes világzemeleletét, azon veszi észre magát, hogy kordon van előtte és mögötte hajrázó diákok, akik különböző dolgokkal, látszólag a fennálló renddel nincsenek számszálékosan megelégedve. A kordon: az államhatalom. Bika-erős legényekből összeállított falanx. Bizonyos elképzelést igazság megtestesítője és védője. Ugy, ahogy oda van állítva, antipatikus. A polgár eddigi élettapasztalata alapján egy mellékutca felé sandít. Az idő azonban rövid és a körülmények nem kedveznek. Oldalról lökik és hátulról nyomják. A következő pillanat pedig már érintkezést létesít a feje és a gummibot boldogabb vége között. Apelláta nincs, vagy, ha van, az csak arra jó, hogy minden ülést hatványra emeljen a következő pillanat.

Tíz perc elég ahhoz, hogy a Calea Victoriei-en az előbb még békésen sétáló, feltétlen államhű, sőt esetleg a kormánnyal is simpatizáló 2—300 polgárból ugyanannyi megper, megalázott, elkéseredett tömeget transzformáljanak. Két-háromszáz polgár, az előbb még teljesen különböző politikai és világszféragással. A jobbszélsőtől a balszélsőig bizonyára minden lehető árnyalatot képviselve. Konzerpativ, nacionalista, politikamentes, pacifista, radikális, szocialista, kommunista, — mit tudom én. De egészen biztos, hogy a gummibotlál összekalapálták ezt a tömeget. Összeverték egységes felfogássá. A gummibot, mint varázssvessző. Amit szónoklat, politikai nevelés nem ér el évtizedek alatt, azt előegzi 10 percn belül. Unifikál. Összeolvaszt. Az elkésesedésben? Mellékes.

Végeredményben ez is cél lehet. Minden kormányzat egységesítésre törekszik. Hogy ne legyen az országban száz különböző vélemény. Csak egy. Talán alkalmas ennek az előegzésére ez a varázssvessző. Talán technikailag meg tudnák oldani, hogy a 16 millió lakosságot mind tarkón vágják és elverjék — és ezzel egy egységes politikai platformra hozzák őket. Hogy ez a platform nem lenne azonos a kissé elszigetelten álló államhatalommal, az végeredményben nem fontos. Vagy, ha fontos, akkor nem látják a célt, amikor az eszközt alkalmazzák.

Talán mégis jó lenne felülvizsgálat tárgyává tenni a gummibot történelmi hivatását. Vajjon nem lenne-e jobb a la Toscanini dirigálni vele?

A forgalmat dirigálni, hogy — rend legyen.

(szl.)

— Egy lej lesz a Népujság. A B. L. kiadásában indult meg két hónappal ezelőtt a Népujság, mely a két lejes példányonkénti árával lehetővé akarta tenni, hogy azok se maradjanak ujság nélkül, akik a mostani megcsappant keresetükből nem tudnák öt lejes lapot venni. A szegény emberek tömegei szívesen fogadták a friss, eleven, fürge Népujságot és az olvasótáborra hatalmas tömegeinek megnövekedése lehetővé tette az előállítási költségek megoszlása folytán, hogy a Népujság egy leire szállítsa le az árát. A mai naptól kezdődően egy lej lesz a Népujság ára és bizonyosra vehető, hogy az olcsóbb ár még népszerűbbé teszi testvérnapunkat.

— KÉT ÉVRE ÍTÉLTÉK AZ ARADI VASUTASOK SZÖVETKEZETÉNEK SIKKASZTÓJÁT. Temesvárról jelentik: Az itteni Tábla ma másodfokon két évi börtönrre ítélte Bonyhádi Józsefet, az aradi vasutasok szövetségének egyike volt vezetőjét, aki ellen az a vád, hogy a szövetséget vagyonából egy millió lejtt elikkasztott. Bonyhádit az ítélet kihirdetése után letartóztatták.

— HALÁLRA ÍTÉLTÉK HATVAN BENNSZÜLÖTTET EGY VARÁZSLÓ MEGGYILKOLÁSÁÉRT. Londonból jelentik: Brit-Keletindia Calpare nevű városában a bíróság halálra ítélte hatvan bennszüllöttet, akik meggyilkoltak egy varázslót, mert az az egyik bennszüllött feleségére súlyos betegségét olvasott rá. A tömeges halálos ítélet a bennszüllötték között nagy izgalmat keltett.

— MAROSMEGYEI HIREK. Marosvásárhelyi tudósítónk jelenti: A marosvásárhelyi gyermekmenhely mellett elhúzódo kanálisan egy körülbelül négy-öt hónapos magzat oszlásnak indult tetemére akadtak. A magzatot egy ingecske volt és egy ujságba volt csomagolva, amelynek dátumából megállapították, hogy husz nappal ezelőtt tehetők ki, abban a feltevésben, hogy a lefolyó víz elviszi. A rendőrség megindította a vizsgálatot. — Ákosfalva községben felakasztotta magát és meghalt Viles János jómódu gazda. Tettét gyógyithatatlan betegsége miatt követte el. — A Székely és Réti-féle butorgyárban kitört munkássztrájk tovább tart. A megegyezési kísérletek egyelőre meghiusultak.

— KÉTNEMŰ EMBERT OPERÁLTAK A DICŐSŐZENTMARTONI KÓRHÁZBAN. Dicőszentmártonból jelentik: Az itteni kórházban nemrég egy J. Károly nevű kolozsmegeyei iparos vétette fel magát, akinek egy férfi, mint női szervei ki voltak fejlődve. A különös páciensen Dumitrescu főorvos műtétet hajtott végre és női szerveit eltávolította. Most már remélhető, hogy J. Károlyból „partiképes” fiatalember lesz.

— TILTAKOZÁS AZ ÉLETERŐS MUNKÁERŐK NYUGDÍJÁZÁSA ELLEN. Temesvárról jelentik: Az itteni nyugdíjasok szövetsége felségfolyamodványt juttatott el a királyhoz. A felségfolyamodványban a nyugdíjasok előadják, hogy 48 és 52 év közötti életerős emberek küldenek nyugdíjba, ami csak nőveli a nyugdíjpénztár terheit és a munkanélküliek számát. Kéri az uralkodót, hasson oda, hogy további nyugdíjazások ilyen korosztályban ne történjenek.

★ ERDÉLY TÖRTÉNETE. Irta dr. Janos rendezte Gyallay Domokos. Az erdélyi mabenedek. A szerző utasításai szerint kiadásra gyar szellemi élet a maga elárulásában nagyon nélkülözött Erdély tüzetesebb történetét. Dr. Janos Benedek történeti műveltségére nem szorul méltatásra. Nemesak tudós volt ő, hanem bölcs a szó legnemesebb értelmében. Ez a magyar bölcsesség hatja át minden munkáját. A könyv ára 90 lej és a Brassói Lapok könyvosztályában kapható.

— MEGHALT AZ „INDULÓ-KIRÁLY.” Newyorki jelentés szerint a napokban hunyt el Newyork közelében levő birtokán John Philippe Sousa, a világhírű amerikai „Induló-király”, aki életében több, mint háromszáz különböző katonai indulót és más hasonló tárgyu zeneművet szerzett. A 78 éves Sousa

életének utolsó idejéig tevékeny részt vett a társadalmi életben, számos zenei és jótékonyági egyesület elnöke volt és nagy vagyonából mindenkor készségesen támogatta a nélkülözö muzikusokat. John Philippe Sousa alkotásai közül az ugynevezett „Gladiátor-induló” tett szert általános népszerűségre. Pattogó ütemű szólamai gyakran csendülnek fel ifjúsági tornaünnepélyek, menetelések, táborozások és iskolai ünnepségek alkalmával. Sousa szerzte egyébként az Egyesült Államok katonai indulójának zenéjét is, amellyel páratlan sikert aratott az Újvilágban. Az ősz zeneszerző, aki végrendeltében bőkezűen gondoskodott a különböző amerikai jóléti intézményekről és nem feledkezett meg a szegénysorsu zenészekről sem, az utóbbi hónapokban betegeskedni kezdett és halála, amely nem következett be váratlanul, általános részvétet keltett Amerikában.

— TUDNIVALÓ A FEGYVERVISELÉSI ENGEDÉLYRŐL. A brassói prefekturához érkezett jelentés szerint a fegyverviselés engedélyt ezentel a vármegyei prefekturák adják ki. A vármegyei prefektus, a rendőrprefektus, főügyész, a téparancsnok és a csendőrpáncsnok alkotják azt a bizottságot, amely ezekben az ügyekben dönt.

FŐ AZ ÓVATOSSÁG

— Akarsz egy pofont, gyerek?
— Ne tarisd ugy ki a kezedet, papa. Még azt hiszik, hogy kanyarodni akarunk.

— Kivégezték a virginiai „kékszakállt” Moundsvilléből (Nyugatvirginia) jelentik: Annakidején Virginia állam lakosságát óriási izgalomba hozták egy asszonygyilkosnak a rémtettei, amelyekről fantasztikus hírek keringtek a lakosság körében. A virginiai kékszakállt egy Harry Powers nevű lakatos személyében közrekerítették és átadták az igazságszolgáltatásnak. Az ügyészség egész sorozat gyilkossággal vádolta meg a gonosztevőt, a főtörvényszék azonban „csak” öt büntetett sikerült rábizonyítani. Powers házassági ígérettel fonta be kiszemelt áldozatait, rendszerint kicsalta megtakarított pénzcskéjüket, azután a lakásban végzett velük. A két asszonyon kívül három gyerek bestialis meggyilkolása is rá bizonyult s mint kiderült, a gyermekeket azért tette el láb alól, mert attól tartott, hogy későbbben majd terhelő tanuvalloást tehetnek ellene. Powerst halálra ítélték és tegnap kivégezték.

— HALÁLRA ÍTÉLT AUTÓK. Francia autógyárosok, akik több, mint félmillió munkást foglalkoztatnak, egy vidéki városban kongresszusra ültek össze, amelyen elhatározták, hogy a miniszterelnöktől olyan törvény meghoztatását követelik, mely szerint a tíz évvel idősébb autók megsemmisítendők. Ha a végrehajtásra kerülne ez a törvény, akkor Franciaországban évente körülbelül 45.000 autót kellene megsemmisíteni, ami természetesen nagyban emelné a gyártási forgalmat és korlátozná a munkanélküliséget. Az autógyárosok a törvénybe olyan pont felvételét is kérik, hogy minden megsemmisített autóról bont állítanak ki, amely az új autó lényegesen kedvezőbb beszerzésére jogosítana.

— KAVARODÁS A DICŐSŐZENTMARTONI VÁROSI KÖLTSÉGVETÉS KÖRÜL. Tudósítónk jelenti: Dicőszentmárton városi költségvetéséről nem először írunk. Viszont kell inni róla újra és újra, mert olyan meglepő fordulatokat produkál a körülötte kelekező harc, hogy szó nélkül nem mehetünk el mellettük. A város a görög keleti templom építésére 12 ezer lejtt vett föl. A közigazgatási vezérfelügyelőség ezt az összeget fel emelte 50 ezer lejre. Azt kérdezhetté valaki: olyan rengeteg pénze van-e Dicőszentmártonnak, hogy a magyar város felemelt áldozatkészséggel támogathatja a görög keleti templomépítési akciót? Óh, nem erről van szó, hanem arról, hogy ugyanakkor a vezérfelügyelőség törölte a tisztviselők részére föl vett lakbért. Ebből teltett a templomépítési adományra. A polgárság természetesen felebezett. Megfelebbezte a templom-ügyet megfelebbezte a polgármesteri reprezentációkra felvett 30 ezer lejtt, az állami ut kavicsozására felvett 100 ezer lejtt és felebbezett a tisztviselők ügyében is. A kolozsvári felebbviteli fórum, (comitetul local), hétfőn tárgyalta le ezeket a felebbezéseket. A tisztviselők lakbérét részben visszaadta, a többi felebbezést azonban nem is tárgyalta. Ezek a késtések. Értésülésünk szerint az érdekeltek nem nyugszanak bele ebbe a döntésbe és tovább felebbeznek.

— A NYUGDÍJAS TISZTEK SZÖVETSÉGÉNEK BRASSÓI TAGOZATA ezennel meghívja tiszttagjait az április hó 2-án, szombaton 20 óra 30 perckor a Gewerbeverein vendéglőben megtartandó baráti összejövetelre. Azon tiszttagoknak, akik a február hónapban megtartott alakuló gyűlésen részt nem vettek, a Societatea ofiterilor de rezervă si in retragere propeniti din activitate „Regele Carol II.” ezton közli vezérleleit, amelyek: a bajtársi szeretet és összetartás a volt tényleges tiszték között a haza és trón védelmére: a katonai nyugdíjasok anyagi helyzetének előmozdítása; a szenvedők segélyezése; vasuti- és hajó-kedvezmények (75 százalék). A szövetség nem foglalkozik politikával. Évi tagsági díj 120 lej. A brassói és környékbeli bajtársak felkérnek, hogy ezen az összejövetelen vegyenek részt és lépjenek be szövetségünkbe, amely nemes célokat tűzött maga elé. A bizottság.

— MEGISMÉTLIK A „GYIMESI VADVIRÁG” ELŐADÁSÁT A BRASSÓI MŰKEDVELOK. A brassói „Szeretet Mű” műkedvelő gárdája a szegények fölsegítésére husvét napján olyan nagyszerű sikert aratva elő a „Gyimesi vadvirág” című népszínművet, hogy a közönség általános kívánságára a gárda kénytelen április hó 2-án este a darabot megismételni. Eredeti, Gyimesből hozott ruhákban, kitűnő játékkal és nagy-zűrű alkítással fogják szombaton este a főgimnázium tornatermében az irodalmilag is kiváló színművet megismételni. Az előadás szombaton este fél 9 órakor kezdődik.

★ ROMÁN ÉRDEMRENDET KAPOTT GEORG ALEXANDER, aki április hó 2-ától személyesen lép fel a brassói Astra-mozgóban. Az Astra igazgatósága nagy áldozatkészségének adja tanujelét, amidőn a mai nehéz gazdasági viszonyok ellenére ilyen nagy meglepetéssel kedvezkedik a közönségnek. Georg Alexander a legnagyobb német szalón-komikus legsikerültebb filmje, a Házassági R. T. beszélő és éneklő film keretében lép fel, április hó 2-ától kezdve az Astrában. Ezidőszent Bukarestben játszik a közkedvelt művész, óriási sikerrel. Itt egyébként tanujelét adta nemes gondolkodásának, amennyiben, mint volt lovastiszt, jövedelmének tetemes részét hadiözvegyek és árvák javára adományozta. A román kormány áldozatkészségének és művészetének elismeréseképpen a Meritul Sanitar I. osztályu érdemkeresztjével tüntette ki a művészt. (e)

★ BRASSÓI HEGEDÜMŰVÉSZ AMERIKAI TURNÉJA. Weinberger Emil, az ismert brassói hegedűművész és pedagógus, bátyja, a clevelandi szimfónikus zenekar dirigensének meghívására, két hónapos turnéra indul az Egyesült Államokba. A fiatal, tehetséges művésznek sok sikert kívánunk tengerentúli utjára és szereplésére. (e)

A KIS KÉTELKEDŐ

— Nos, Bandi, milyen ember az új tanítód?
— Elég rendes ember, csak nem egészen szavahihető.
— Hogy-hogy?
— Tegnap azt mondta, hogy kettő meg kettő négy; ma meg azt mondja, hogy egy meg három az négy.

★ DR. TOTIS BÉLA. Levelek a fiamhoz. Az ifjúság nemi problémái e alatt írta meg a mai idők legszenzációsabb és legérdekesebb könyvét. Az orvos, az íróművész minden telkészségével, lebilincselő módon tárja elénk az ifjúság nemi problémáinak legikósabb, legfeltehetőbb kérdéseit. Szinte kínos őszinteséggel rántja le a leplet azokról a hazug és nap-nap után előforduló problémákról, melyeket szeméremből, szerelemből és felelősségtől való iktózástól, vagy az előítélet elől való félelemből nem merünk egymásnak megmondani. Egy kegyetlen reflektor és a könyv, mely minden sorával, minden szavával önmagunkba és másokba világít. Egy röntgen apparátus ez a könyv, mely átvilágít a testen, a lelken, az agyon, s mintha egy zgalmas filmet néznénk végig, úgy teszi lehetővé, hogy a legkülönbözőbb természetű egyéneket megismerjük. Ara 95 lej, vidékre portóval 95 lej, utánvétellel 105 lej. — Megrendelhető a Brassói Lapok könyvosztályában. (be)

— LASSANKÉNT ELHARULNAK A TÉLI FORGALMI AKADALYOK. Bukarestből jelentik: A CFR vezérigazgatóságához beérkezett jelentések szerint a téli forgalmi akadályok, a hó- és jégtorlaszok, lassanként elhárulnak a közlekedés útjából. A vasutvonalakai egymásután hozzák rendbe és most már csak Marosludas és Beszterce között szünetel a forgalom.

— Mindazon mérgezési esetek lelküzdésénél, melyeket romlott élelmiszerek idéznek elő, a természetes „Ferenc József” keserűvíz azonnali használata fontos segédeszköz képez. Hires orvostudományi könyvekben felsorolják azt is, hogy a Ferenc József keserűvíz többek közt álommérgezésnél, mint specifikus ellenszer kitűnően beválk. A Ferenc József keserűvíz gyógyszerárakban, drogériákban és fűszerüzletekben kapható.

— Véres husvét! Csiksomlyón. Tudósítónk jelenti: Husvét másodnapján nál volt Csiksomlyón. A virtuosokodás nem maradt el ezuttal sem. Onodi István helybeli legény összeszóalkozott Petris Bélával, mire ez kést rántott s néhány súlyos szurást ejtett ellenfelén. Erre most már többen is beleavatkoztak a verekedésbe. Onodi segítségére a két Kedvest-estvér, Petres István mellé pedig a bátyja, István állott. A bicska uira működésbe kezdett. Petres Béla Kedves Ferencnek a hasát hasította fel, öccsének pedig a mellén, a szíve fölött ejtett véshedelmes szurást. A három súlyos sebesült kórházba szállították. a két Petres pedig letartóztatták.

— A SPANYOLORSZÁGBA SZÓLÓ PÓSTACSOMAGOK VÁMNYILATKOZATÁNAK KIALLITÁSA. A madridi posta és távirda vezérigazgatóság értesítése szerint a Spanyolországba szóló postacsomagokhoz négy, azonos tartalmu vámnyilatkozat csatolandó, amelyeken az áru részletes megnevezése mellett az érték is pontosan feltüntetendő.

MODERN
MOZGÓ BRASSÓ.

Ma szerdán utoljára fut I. Strauss csodás operette — N met filmbűszkesége
„A DENEVÉR” (FLEDERMAUS)
Anny Ondra, Ivan Petrovics, Hans Junkermann
Magyar fellíratok.
Jön: a slágerek slágere.

Jön!
„Siegfried Arno”
Lucie Englisch, Verobes Ernő
Nemet (nekes) ragyogó vi-játékban
„Egy orrhosszal előnyben”
Magyar fellíratok
Jön: a slágerek slágere.

Szanghai Express

„Marie Dietrich és Anna „ay Wong-a”.

Csak három napig!

Hivjon és jövék

Főszerepben: **WILLY FORST, ELSE ELSTER, PAUL HÖRBIGER**
BOLVARY-STOLZ OP-RETIE

Egy pikáns és mulattató vígjáték 100% os németül beszélő és éneklőfilm:

Siegfried Arno-val

Hipnotikus házasság

Előadások naponta 5, 7 és 9 órákor. — Jegyek elővételben is kaphatók. — VASÁRNAP d. e. 11 órákor Matiné; előadások 3, 5, 7 és 9 órákor.
TELEFON 145. Monopol Balkan-film

„PALLÓ PÁL, élt 73 évet...”

János Vitéz édesapja temetésén
Palló Imre feleségével utazott le a temetésre

Mátisfalva, március 30.

Félreeső, kis falu, ott ahol a Székelyföld kezdődik.

Hat henger sem tud megküzdeni ezzel a tavasszal és félméteres hóban gázolunk Mátisfalva felé. A mezsei uton csak egy szekérnyom van — azon a szekéren hozták Udvarhelyről a koszorukat.

Sűrűn havaz és varjak kárognak fejük felett.

A tetőn előnkbe fut a falu a templom köré összebujt házaival.

Háttérben a türelmetlenségtől már remegő erdős hegyek, balról a falu felett a kis temető. Pár fejfa, néhány öreg sirtörzs és egy körteta alatt frissen esett sár sárga foltja ebben a fehér tavaszban...

Mindez a hulló hó fehér függönyén keresztül valószínűtlenül szép.

A falu csendes, mintha egy ismeretlen erőtől mozgatott kéz tenyere a száján lenné...

Unneplőbe öltözött férfiak, megszeppent gyerekek és kisírt szemű asszonyok köszöntenek. Kutyák szimatolnak ki hangtalanul a kerítések résein, tyukok gubbasztanak az ágakon, a házak félrecsapott hősipkával sóhajtoznak.

A szomorúság háza felé mind sürűbbek az emberek, a kapu környékét pedig már teljesen ellepte a gyászoló atyafiság.

Az udvaron Palló Imre budapesti színművész, a „János Vitéz” híres alakítója fogad, szemében a fájdalom őszinte, örök szomorúságával. Ismeretes végtelen szeretete szülei iránt. Ha az öregek fel-felmerészkedtek Pestre, Palló ugyiszólván kézenfogva vezette a két szent öreget keresztül-kasul Pesten. Most is úgy volt, hogy az öreg ur meglátogatja Imrét. Még este irt is egy levelet. Boldog husvétü napokat kívánt a fiának és megköszönte a meghívást. Aztán a levelet rátette a tálasra.

És reggel felkelt Palló Pál a az unokáját kiküldte, hogy hozza be a csizmáit. A legénke szaporán tértül-fordult, mert Palló Pál a mozgás embere volt. Mondom, a legénke szaporán tértül vissza a kieu-bickolt zsimákkal a csodálkozva nézte, hogy nagyapó fekszik az ágyban és olyan furcsán néz.

A csizma lekoppant, de nagyapó csak fekszik és néz...

Akkor a legénke már ráncigálta be apját a szobába.

S Palló Pál már ott ballagott az örök-kevalóság útján...

— Csak éppen, hogy egyet sóhajtott — mondta Palló Imre.

A kapunál mozgólódás támad: jön a tiszteletes ur a kántor úrral.

És hat legény kibozza a koporsót az udvarra.

Az itt maradt öreg társ a fiaira borulva zokog.

Havaz.

„Elmulunk mint az árnyék...”

„Ne sirjon, édesanyám...”

A koporsó a vállakra lendül.

És a falu megindul Palló Pál után.

A koporsó messze virít: „élt 73 évet...”

Csend, csak a szívek zakatolnak.

Palló Imre édesanyjának és feleségének is nyújt egy kis rögdarabot.

Aztán az a rettentő kopogás, amikor hull a göröngy.

És nemsokára egy kis puppál több van a földön.

Az öreg élettársnak pedig nem marad más, csak az a kis ablak, a honnan éppen oda lehet látni az öreg körteta alá

(t. s.)

★ UZENET AZ ANYAKNAK, szülőknek pedagógusoknak érdeklődésre joggal számotartó nagylelkűségű, értékes munka, mely a nevelés kérdéseinek égető fontosságú problémáit tárgyalja. Ezen mű három kis kötetből áll. Minden kötet befejezett egész és külön-külön is kapható. Az első része tárgyalja a terhesesség idejét, a kis gyermekkor, cse-csemőkortól 2 éves korig, ára 90 lej. A második rész az óvodás korról és az első iskola évekről foglalkozik, ára 120 lej. A harmadik rész pedig a nevelés szempontjából legnehezebb kornak, a serdülés és az érettség korának a problémáit világítja meg. Ára 150 lej. Ezen könyvek megírásával dr. Stékélhecs egyetemi tanár úttörő munkát végzett. Ezen kötetek külön-külön is megrendelhetők. A három kötetet egyszerre véve, 340 lejért francs szállítja a Brassói Lapok könyvosztálya.

Nyíltér*)

A Bukarestben megjelenő Magyar Kurir című hetilap 1932. március 20-iki számában intézetünkkel kapcsolatban egy minden ténybe li állításában valótlán cikk jelent meg, amely alkalmas arra, hogy intézetünk jó hírnevét alássa és üzletfeleink bizalmát megrendítse. Az említett cikkben foglaltakkal ellentétben szükségessé tartjuk igen tisztelt ügyfeleinket tájékoztatni, hogy a biztosító intézetek ellenőrző Felügyeleti Hatóság 1931. december 18-án 100.656. szám alatt értesítette társaságunkat, hogy a megejtett vizsgálat egy társaságunk ügyvezetését, mint a díjtartalékok lefedezését a legteljesebb rendben találta és intézetünk részére az összes ágazatokban működési engedélyt megadta.

Nem felel meg a valóságnak, hogy intézetünk díjtartalékai nem lennének teljes pontossággal kiképezve és lefedezve, s ugyanígy légből kapott azon állítás is, hogy társaságunk utasítva lett volna más intézettel való fúzióra. A nálunk eszközölt vizsgálatot minden egyes biztosító társaságnál köteleességszerűen megejtette a Felügyeleti Hatóság.

A bukaresti „Magyar Kurir” kiadója és cikk írója ellen a törvényes lépéseket egy idejűleg megtettük.

A Minerva Biztosító Részvénytársaság Igazgatósága.

E rovatban közöltekt nem vállal felelősséget a szerkesztőség.

Fahiány miatt

bezártak Nagyváradon egy állami elemi iskolát

Nagyvárad, március 30.

Ma, szerdán reggel a nagyvárad 2 számú állami elemi iskola növendékeit hazaküldötték és közölték velük, hogy az iskolát bizonytalan ideig bezárják. Ennek a különös intézkedésnek oka nem valami fertőző járványos betegség, hanem az a szomorú és letagadhatatlan tény, hogy az iskolának már régen elfogyott a fája és az igazgatóság nem vállalta a fűtetlen tantermekben való tanítás kockázatát. Az iskola igazgatósága egyébként közbenjárt már a városi tanácsnál is, hogy fát szerezzen, a városnak azonban nem lévén pénze, a kérelmet nem teljesítette. Így az elemi iskola növendékei a pénz- és jóakarathiány miatt március végén jutottak hozzá egy soronkívül vakációhoz.

— **HALÁLOS JÁTEK A SZOIGALATI FEGYVERREL.** Nagyvárad 1. tudósítónk jelenti: A megfontolatlan és vigyázatlanság megdöbbentő halálos szerencsétlenségnek vált kuforrásává a bi-harmegyei Rév községben. Kovács János katonája, aki a Rév községi hídnál teljesített őrszolgálatot, unalmában fegyverét kezdte takarítani. A fegyverrel azonban nagyon vigyázatlanul bánt, mert a ravaszt véletlenül elrántotta és a golyó a hid közelében ruhát tisztáló Pap Anna asszonyt eltalálta. Az asszony azonnal meghalt. A vigyázatlan katonát tartóztatták.

— **ELŐFIZETŐINK** kísérjük figyelemmel a címkejükön feltüntetett lejáratot. A lap zavartalan expedíciója érdekében gondoskodjunk idejében a lejárt előfizetést megújításáról s ha akár póstán, akár megbízottunk útján megújították az előfizetést, figyeljük meg, hogy 8 napon belül az új lejárat szerepel-e a címkén.

IRODALOM

— Ön a tollával keresi a kenyerét? Talán író?

— Nem én. Csak kölcsönkérő leveleket szoktam írni a barátaimhoz.
(Dimanche Illustré.)

A B. L. regénye

A PÁRIZSI LEÁNY

Írta: **ORBOK ATTILA**

— Nincsen nekem szavam az asszonyok dolgában, főtisztelendő uram. Aztán, négy szemközt legyen mondva, nagyon ügyetlen ember ez a Laci... Pedig eleget forgott a világban... De nem ért az asszonyokhoz... Hallotta, hogy meg akar szaladni... Itt hagy papot-csapot, mert a feleségem egyelőre nem adja még neki a leányomat... Pedig nem sok kitartás kellene már...

— Hát miért nem mondja meg a méltóságos főispán ur a fiunkat? Hiszen, ha nem tévedek, kedvére való vő lenne.

— Isten mentsen! — pattant fel Barlai. — A feleségem nem bocsátaná meg soha, ha beleltném az orromat az ő dolgaiba... Aztán magam sem tudom a szándékait... csak gondolom...

A főtisztelendő Barlai főispán kijelentésén jóideig elmélázott. Arra gondolt, hogy igen nagy lehet az asszonyok hatalma a férfiszívek felett, hogy az a nagy ur, aki egy egész vármegye ügyeit intézte és miniszterek pertu barátja, nem mer beleszólni a saját leánya sorsába.

Izabella most réi francia chansont énekelt el és Lám Jancsi elragadtatva kiáltott fel:

— Hiába, nincsen a föld kerekén még egy olyan nyelv, mint a francia!... Tökéletes hangszer... Az érzések minden kis nyanca-át ki lehet fejezni vele s önmagában véve is nagyszerű zene...

A plébánosnak eszébe jutott a párizsi Berczelly kisasszony és titokzatos mosollyal jószágos arcán megjegyezte:

— Ha az Isten is úgy akarja, hát módjában lesz öcsémnek nemsokára egy igazi párizsi kisasszonnyal beszélgetnie... itt Monostoron.

Mindenki felfigyelt.

— Tán csak nem hozat francia szakácsnőt Párizsból a főtisztelendő ur? — mondta Kazacsi, aki tudta, hogy nagy gourmand a plébános.

A főtisztelendő ur nevetett:

— Ha azt hinném, hogy a francia szakácsnők jobb töltött káposztát és paprikás csirkét tudnak csinálni, mint Sári, bizony meggondolnám a dolgot... De arról van szó, hogy Vannayné nagyasszony elhozhatja Párizsból a kis unokahugát...

— Hát nem Münchenben van a kis huga? — kérdezte Harmathy. (Egész este ez volt az első mondat, amit kiejtett).

— Ott is van... De Párizsban is van egy másik... Ott nőtt fel az a kisleány; párizsi születésű.

— A fejemet teszem rá, a főtisztelendő ur gondolata volt, hogy Vannayné végre maga mellé vegyen valakit... Hiszen valóssággal élve eltemetkezett, — mondta Barlai.

— Nem tagadom, van benne egy kis részem, — ismerte el szerényen az öreg pap.

— Járt itt valaha az a kisleány? — kérdezte Lám Jancsi.

— Dehogyan járt. Párizsban élt mindig — mondta a plébános. Majd gyakoroltathatja magát vele öcsém a francia nyelvben. Aztán ki fog derülni, hány deka a

francia tudománya; — hic Rhodus, hic salta!

A bárónő megkérdezte: — Vannay-leány? Tudtommal a Vannayak férfi ágon mind kihaltak...

— Nem Vannay-leány. Vnayanak volt egy unokaöccse, anyai részről, Berczelly Károly... Annak a kisleánya... Berczelly Zsuzsika.

A főtisztelendő, a nagy genealógus, rögtön elmondotta a Berczellyek történetét:

— Rég tönkrement család. A hatvanas években még Nagyléván volt birtokuk. — Berczelly Károlyra még jutott egy kis örökség... Az apja, aki táblabíró volt, szerette volna a fiút a megyénél elhelyezni. De mindenáron művészi pályára akart menni... Ha jól tudom, festőművész lett... Igen. Párizsban egy színésznőt vett el feleségül...

A plébános ur ezt nem tudta:

— Lehetséges... A leánya egészen árva. És a nagyasszony elhatározta, hogy gondjaiba veszi...

A bárónő megjegyezte: — Most már emlékszem... Én is hallottam a Berczellyről s a házasságáról...

Valami kis táncosnőt vett el... Hány esztendősen lehet a leány?

— Izabellával egykoru...

— Csodálom, hogy Vannayné vállalkozik rá, hogy ide átlátálja azt a nőt... Mit tudhatja, „kit” vesz a házához?

Ezt csak úgy könnyedén vetette oda a bárónő a férjének, de úgy, hogy a plébános is meghallotta. És az öreg papot, — akit egy pillanatig aggodalmak fogtak el, amikor azt hallotta, hogy az idegen leány anyja színésznő volt, a főispánné gyanújára hirtelen keserű harag öntötte el, amit alig bírt leplezni. A látatlanba kimondott gyanúsításra fellázadt jóhiszeműsége és szinte kipirultan mondta:

— A nagyasszony igen nemesen és

okosan cselekszik... Arról nem is szólva, hogy a Berczelly kisasszony jólnevelt, nagyon derék leány... Igen művelt. Mondom, perfekt francia...

— És szép-e? kérdezte a csúf és göthő Harmathy, minden női szépség határtalan rajongója.

— Hogy szép-e? Gyönyörű! — vágott ki a főtisztelendő. — A legszebb párizsi leány, ugy hírlík...

Aztán hirtelen meggondolta magát észrevéve, hogy az indulat elragadta és zavartan hozzátette:

— Én ugyan nem láttam... De a magam követségével leveleztem a dolgában és azok az urak a legnagyobb hódolat és rajongás hangján írtak róla nekem... Különben nem károskodtam volna, hogy nagyasszony magához vegye...

— Diplomátáknak jó izlésük szokott lenni, — szolt Mágóri Harmathynak, aki már titkon reménykedett, hogy végre talán nyílik alkalma egy szép hódításra, miben bizony nem volt még része, pedig a megye egyik legjobb partija volt.

A bárónő a főtisztelendő korai rajongását tapintatlanságnak találta és sokat mondóan jegyezte meg:

— Hát majd megnézzük azt a párizsi kisasszonyt. Annvi bizonyos, hogy szegény Vannayné nagy gondot és felelősséget vesz a nyakába... Én nem mernék vállalkozni ilyesmire, pedig hát fiatalabb vagyok mint a nagyasszony és egészséges...

Kanda doktor ráijesztett a plébánosra: — A felelősség a plébános uré... Az gondja lesz, hogy nevelje a párizsi kisasszonyt... Magyar szokásokra tanítsa... Figyelmeztetem a főtisztelendő urat, hogy a francia kisasszonyok igen temperamentumosak...

(Folytatása következik.)

Amikor a diplomata füllent...

Kalandok egy Titulescu-intervju körül bonyodalmakkal és — kiábrándulással

Jól emlékszem a komor hangulatu napra, amelyen Briand-t bucsúztatták Genfben. Testileg ugyan köztünk volt még, a kiérdemesült lokarnói olajág-termesztő, de a Népszövetség empóriumában általában lemondtak már arról a reményről, hogy valaha még aktiv hatalma feljében lássuk viszont a francia köztársasági elnökválasztáson szenvedett veresége miatt súlyosan megtört álmodozót.

Tehát nemsokára indul a párisi gyors és abban a hangulatban, amelyben politikai és újságíró egyaránt a mulandó földi dicsőség hatása alatt leledzett, bekopogtattam Titulescuhoz, az előkelő hotelba. (Ejnye csak ezek a szállodák megérdemelnék, hogy Svájc visszazüljön kitlen hegyi országgá. Az egész quai-t elkeresztelték Briand nevére, de saját kedvenc hotelje még mindig konokul viseli a Bergues nevet.)

Szóval az örökké vidám román politikusnál ülök és így szólók hozzá:

— Kegyelmes Uram, most az egyszerű ne politizáljunk. Mondja el, hogyan lett Önből diplomata?

Titulescu — történetesen meg lévén hűlve, — egy mokus fúrge ügyességével dugott szájába és orrába valami pemete-fücskorfélét és ezzel megoldódott a nyelve.

Mikor az aktiv politika terére lépett, ugymond, olyan fiatal és járatlan volt, hogy az emberismerő bukaresti portás elkergette a miniszteri rezidencia tájáról. Hasonlóan megjárta a spaai konferencián is, ahol a portás azt tanácsolta, szerezzen magának újságíró jegyet és a hivatalos uraságok közt szökjön be a terembe.

Midőn talpraesett mondanivalóinak végezetéhez jutott, megkérdeztem tőle, vajjon mint modern diplomata nem szokott-e olykor hazudni?

Harsogó kacagásra fakadt erre az államférfi:

— Hát nekünk muszáj hazudni... Am csak finoman, érzékkel, hogy ne vegyük észre. Mert a modern diplomácia napfényben tárgyal és bizony az ellenfél mindenkor lesben áll, készen rá, hogy leleplezzon, ha túlnagyokat füllentünk...

Illendő elővigyázatossággal felhatalmazást is kértem az intervju közlésére. És Titulescu gondolkodás nélkül alákenyartotta nevét a szállodai levélpapírosra, majd megrázta melegen a kezem:

— De a világért se árulja el valakinek, kitől hallotta ezeket az anekdotákat!

— Hogy is képzel ilyesmit? — morgogtam magamban. — No majd azt fogom mondani, ha kérdezik, hogy Titulescu önvallomásait — Apponyitól hallottam...

Felóra mulva különben, látva, milyen impulzív a jó diplomata és hogy potyognak a könnyei, amikor a pályaudvaron magához ölelte a könnyekig meghatott Briando-t, nyugodtan „munkába vettem” az anyagot. S mikor elkészültem, ilyen címet adtam a mestermunkámnak: „Szabad-e hazudni a modern diplomataknak?”, elküldtem a cikket Keletre és Nyugatra, egy csomó lapnak és azzal elfelejtkeztem az egészről...

Egy év mulva hallom, hogy Titulescunak hol egy balkáni országban, hol pedig egy skandináviai állam sajtójában felbukkan egy feltűnésteltő cikke. Milyen legyen a jó diplomata, szabad-e hazudni és hogy szabad, de csak — érzékkel...

És a cikk így volt aláírva: Irta Nicolae Titulescu, volt román miniszterelnök.

— Ej, ej, gondoltam magamban, — hát ez némi túlzás, hisz a szerzeményben nekem is volt valami részem. Dehát az újságírás nem az az út, amelyen a csillagokhoz ível a pályánk.

A leszerelési konferencia ceremóniája alatt véletlenül egymás közelébe értünk. Titulescu nyájasan közelített felém.

— Gratulálok, nagyon kedves a cikkünk. Önben egy született nagykövet vesztett el. (Tudniillik azt akarta ezzel mondani, hogy akkora füllentési készséggel rendelkezem.)

De alig néhány nap mulva a londoni román követ titkáranál hirtelen hangulatváltozást tapasztalok:

— Képzeli, bilven bonyodalom... Titulescut hazahívták...

És le kellett adnuk egy enyhe helyreigazító nyilatkozatot, nehogy odahaza kihasználják ellene a „füllentéseket”.

Hát megindult erre az izgalmas távirat és levélváltás egyfelől Genf és Bukarest, másrészt London és Páris között.

A nóta vége az lett, hogy az Agence Litteraire Internationale, amely a cikket forgalomba hozta, közreadott egy

nyilatkozatot, amely szerint Titulescu nem irt olyasmit, hogy egy diplomatának okvetlenül illik füllenteni tudni, hanem mindezeket csak mondta egy újságíró előtt.

Az utóbbi napokban éppen lázas voltam, amikor a levélhordó a Léthe sápadt vízenek partjág merészkedett egy csekket bélelt levéllel. Az én kedves londoni kollegám irt. Szépen kezdődik a hét. Csak úgy röpködnék a számok a levelemben, hogy ketten ennyit és ennyit kerestünk a különböző európai országokban megjelent cikkeinkkel. Esküdni mernék, hogy a pénz istenasszonya aranyvalutában akar kárpótolni minden koplalásomért és a kedves menyasszonyomat, aki nek szintén megártott a rideg tóparti klíma, elvihetem legalább egy kis napsütésben gazdag husvét kirándulásra.

A levélben szerepelt 207 frankot, mint ketünk együttes honoráriumát, baráti készséggel kettéosztottam, majd mint Románia hű polgára, lojálisan megszoroztam harminckettővel, biztos lévén, hogy svájci frank fogja tenyeremet ütni. „Lám csak — sugta egy belső hang —, érdemes volt megpróbálni, küzdeni, amikor agyadnak szerény termékei ilyen csinos jövedelmeket hajtának...”

Felvidultan kezembe kaptam szülőim (a leszerelési konferencia alkalmából szereztem be őket) és emelgetni keztem, amivel új erőt öntöttem karjaimba...

A legközelebbi bankban azzal fogad-

tak, hogy nem válthatják be a csekket, mert nem bank, hanem magánszemély bocsátotta ki. Am ha kívánom, megkereshetik az angol pénztézetet és ha igazolják, úgy néhány hét múlva...

— Nem, ilyen csekélység miatt igazán nem szabad meghátrálni. Hisz jól láttam a csekken „8 D.” és „10 sh.”-t szentigaz hát, hogy nyolc dollárt bocsátottak rendelkezésemre az angol font leromlása miatt...

Elmentem hát a pénztézetbe, ahol valamikor derékba tört nyárspolgári pályafutásom alatt betétem volt és a hivatalnokok máig is úgy tartják nyilván az ábrázatomat, mint a bank egyik számottevő kliensét. A pénztáros már messziről biztelettel figyel. Most bizonyára kirázok valamit a mellényzebeimből, amire össze fog dőlni a bank. Előveszem a londoni magánbank billétáját.

— Nini, át van húzva a csekk — szóló óvatosan a pénztáros —, de mivel ön ügyfelünk, kifizetjük az ellenértékét.

Most még egyszer elragyogott szemem előtt a jövő. Hát hogy is lesz... mit is fogunk vásárolni az építendő fészünkhez ebből a jól megérdemelt tiszteletdíjból.

A hivatalnok befejezte az „amerikai” és a svájci pénzegység közti átszámításokat és azzal elémpergetett két jéghidegen csendő — svájci ötrankostat.

— Tíz frank Titulescuért? — hebegtem. Nem tévedés ez, kérem. De a pénztáros kurtán feleli:

— Nem Titulescu küldi... Hanem Lóránt ur, Londonból... Tíz shillinget és nyolc pennyt utalt ki Önnek, ami éppen tíz frank, nemde?!

Excellenciás Uram, a nyolc penny részesezés címén a javára írom, mint társ-szerzőnek, ha még legközelebb füllenteni méltóztatik egy cikk erejéig, akkor az egész honoráriumot Önnek fogom kiutaltatni.

Genf, 1932. március végén. Seidner Imre.

Humoros Csehov-novellát irt az élet:

Még a haramiák szive is megesett a szerencsétlen adóalanyon

Az elrabolt zsákmányból visszaadtak az áldozatnak annyit, hogy az árverést elkerülhesse

Dicsőszentmárton, március 30

Ebben a cikkben is rablóámadásról van szó. Ez azonban viszonylagos szerencsével végződött, sőt van benne humor is, régi fajta rablóromantika is, melynek főleme tudvalevőleg a szegénylegényi jószívűség, betyárbecsület és gavalléria azokkal szemben, akik hasonlóképpen szegények és sorsüldözöttek. Érdemes ez a cikk arra is, hogy a hatóságok, s főképpen az adóvégrehajtók megszívleljék, mert ha ez így folytatódik tovább, olyan közhangulat uralkodik el a szegénység között, amit így lehetne röviden meghatározni: mindenki sorstestvér a szerencsétlenségben, egyedüli ellenség az adóvégrehajtó.

A nem mindennapi rablókalandban Russ Péter éceli gazdának volt része a napokban. Russ a balázsfalvi betivásárról igyekezett haza szekerével. Elég jó hangulatban volt, mert sikerült eladnia egy disznót 1200 lejért. Igaz, hogy azért a disznóért két évvel ezelőtt még 5000 lejt is kapott volna, amiből ötször is ki-

fizethette volna azt az adótartozást, a miért most szorongatják. De az akkor volt. Most örülhet, hogy lélekzethez jutott. Valahogyan csak lesz.

Igy vigasztalgatta önmagát, amikor két paraszti ember állította meg a szekerét. Arra kérték, venné fel őket, mert nagyon fáradtak s még jó sok gyalogut áll előttük. Russ engedékeny hangulatban volt, szívesen eleget tett tehát a kérésnek. Az idegenek felhúzódtak a szekér farába, Russ pedig töprengött tovább. Egyszerre azonban furcsa szorongás fogta el.

Azok ott hátul gyanusan suttoztak s aztán olyan halk zaj is hallatszott, mint ha fegyvert töltenének.

Russ megijedt. A mai világban igazán nem tudhatja az ember, hogy mikor akad össze haramiákkal. Hátra nézni a világért nem mert volna, hiszen már szinte érezte, hogy fegyvercsövek merednek feléje. Szorongásában megcsapkodta a lovakat, hogy minél hamarabb falu közé érjen. Hiszen hátha képzelődés az egész.

Meghagyják az adó-tartozást

De nem volt képzelődés. A két utitárs nem akart a legközelebbi faluig szekerézni.

A revolvereső, amiről Russ képzelődött, csakugyan ott termett egyszer a halántéka mellett.

Ellenállásról szó sem lehetett. Russ megállította a szekert és türe, hogy megmótozzák. Mellénye alatt meg is találták a disznó árát, az 1200 lejt. Elvették. A revolver hátrább vonult, de még mindig kézben volt. Russ fellélekzett. Aztán halkan panaszkodni kezdett. Most már vége mindenek. Holnap elárverezik adóba. Ezt a pénzt azért hozta össze, hogy az árverést elkerülje, de úgy látszik, nincs vele az Isten.

A támadók morogtak, hogy az Isten velük sincsen s különben is ők nem tehetnek arról, ha az embert megnyúzzák adóba. Ők ennek nem okai. Russ azonban tovább könyörgött.

— Csakugyan igaz, hogy árverezni akarnak adóba? — szólalt meg egyszer, rövid szünet után az egyik rabló.

— Igaz, hogyne volna igaz. Nem mondanám, ha nem volna igaz.

— De nem tudod igazolni?

— Hogyne tudnám! — kapott a zsebé-

hez Russ. Nálam van a cédula.

— Lássuk!

Olyan cédula, amilyen Russnál is volt, sok embernél van mostanában. A támadók két skatulya gyufát használtak el, a mig kiböngésztek a foglalási jegyzőkönyvből, hogy

Russ Péternek a varrógépét és butorait 950 lej adótartozás fejében elárverezik.

Világosan meg lehetett állapítani az egymás után ellobbanó gyufaszálak fényénél, hogy az árverés valóban másnapra van kitűzve.

— Na, — mondotta a rablók egyike, — amikor az írást összehajtogatva visszaadta, — látjuk, hogy te is nyomorúságban vagy.

A pénzt az adóra visszaadjuk, 950 lejt, a többit azonban megtartjuk, hiszen két skatulya gyufánkat ettünk el, alig két szál maradt. A gyufa is drága. Kikötjű kazonban, hogy ne tégy feljelentést.

Russ örömmel mindent megígért. Felzabardultan szekerezett tovább. Az ígéretét azonban nem tartotta meg, mert otthon nyomban jelentést tett a csendőrségnek. A gavallér szegénylegényeknek azonban egyelőre nyomuk veszett.

A nemzeti egység kormányát Görögországban sem sikerül megalakítani

Athén, március 30.

A görög belpolitikában kitört válság holtpontra jutott, miután a nemzeti egység kormányát nem sikerült megalakítani. Venizelosz továbbra is hatalmon marad és a parlament ma már ismét megkezdí rendes üléséset. Az ellenzéki néppárt, amely meglehetősen erős, a választások azonnali kiírását követeli.

„Nagyobb dolog Erdélyben kisebbségnek lenni, mint Pesten magyarnak”

Budapest, március 30.

Makkai Sándor erdélyi református püspök, aki néhány hét óta a magyar fővárosban tartózkodik, tegnap este a „Soli Deo Glória” körben rendkívül érdekes beszédet mondott. Makkai többek között hangsúlyozta, hogy nagyobb dolog kisebbségnek lenni, mint Pesten magyarnak. Ismertette az erdélyi kulturális helyzetet, elmondotta, hogy a kisebbségi gyerekeknek csak egyharmada jár felekezei iskolába, jelentékenyebb része azonban állami iskolákba, amelyben román tanítók tanítanak. A gyermekek nem tudnak románul, a tanítók nem tudnak magyarul, ami gyakran súlyos ellentéteket idéz elő. Végül az erdélyi arisztokráciáról szólva, Makkai kijelentette, hogy az erdélyi magyar mágnás-réteg, mint olyan, megszűnt, mert elszegényedett.

Délamerika erdélyi hősének centennáriumát ünnepelték Argentínában

Buenos-Ayres, március 30.

Argentina most ünnepli Czecc János magyar tábornok, Délamerika nemzeti hősének centennáriumát. Czecc 1822-ben született Erdélyben, ahonnan a világosi fegyverletétel után, Hamburgba, majd onnan Délamerikába menekült. Itt megszervezte a délamerikai hadsereget, amely győzelmesen harcolt ennek a kontinensnek a háborúiban és azóta nevét, mint Argentina nemzeti hőseit, tanítják az iskolákban. A centennáriumi ünnepség, megnyitását Justo köztársasági elnök köszönettel és elismeréssel adózott Czeccnek, a délamerikai „pampák” hősének és reményét fejezte ki, hogy Czecc szülőföldje felől elvonulnak a fekete felhők. Argentina különben is ki nyilvánította magyarbarátságát akkor, amikor a trianoni szerződésért való tiltakozásul nem lépett be a Népszövetségbe. Czecc 1904-ben halt meg és egy leánya még ma is él.

Egy kereskedő keservei hópelyhek hullása és daruk távolléte idején

Brassó, március 30.

Egy nap története.

Reggel 9 óra. Vevőnek semmi nyoma. A kassza üres. Jön az adóellenőr; a mult évi adóba legalább három ezer lejt fizessenek, különben... De már a lakásban sincs mit eladni, minden ékszer, s egyéb értékes holmi elment.

Tíz óra. A mult havi fa árért jönnek. Rémes. Mindennek (?) ez a könyörtelen hó az oka.

Tizenegy óra. Hivat a házigazdám, akinek ugyan felmondtam, de azzal a szándékkal, hogy a hérből engedni fog. De hát enged? Azt mondja, inkább bezárja a helyiséget, legalább nem kell adót fizetnie.

Kétségbeesve nézek ki az ablakon; a hó csak hull, hull...

Ha maradni akarok, — mondja a háziur, — közjegyző előtt új szerződést kell kötni, mert a régi a felmondással érvényét veszítette s biztosítania kell magát az új lakbértörvény esetére.

Szólni próbálok, de valami úgy összeszorítja a torkomat, hogy hang nem jön ki belőle, s mintha a házigazda a felidézett törvény óriási szörnycetként állnának előttem s meg akarnának fojtani.

Öt éve van az üzletem, — költözködésemre nincs pénzem. Itt ülök benn tétlenül, tehetetlenül, s csak nézem a hulló hópelyheket, miért nem tudnak erősek lenni, hogy heiyet adjanak a tavasznak, az életnek, a reménynek?...

Álarcos rablók kifosztottak Zalatnán egy özvegyasszonyt

Nagyothalló fia nyugodtan átaludta a rablók garázdálkodását

Déva, március 30.
A betörések, rablások, sőt rablógyilkosságok aggasztóan szaporodnak mindenütt az ország területén. Kétségtelen, hogy ennek az a súlyos gazdasági válság az okozója, és magyarázata, amely az emberek ezreit tette kereset és kenyérenélkülivé. Már is megállapítható, hogy a társadalmi rend ellen erőszakos fellépő bűnözők legnagyobb része a szerencsétlen munkanélküliek közül kerül ki.
Legutóbb Nagyvárad környékén történt borzalmas rablógyilkosság. Most Déváról érkezik hasonló jelentés, azzal a különbséggel, hogy az álarcos rablók ezuttal nem tartották szükségesnek kivégezni a kifosztott özvegyasszonyt, miután az nem ismerte fel őket.
Tudósítónk jelentése szerint ez az újabb rablás szombat este, a feltámadás ünnepe után történt Zalatnán községben. Este kilenc órakor két álarcos egyén hatolt be özvegy Veszeli Jánosné házába. Az özvegyasszony teljesen egyedül volt, védekezésére tehát nem is gondolhatott. Az álarcos rablók, ennek ellenére,

rávetették magukat és ütlegetni kezdték, nyilván azért, hogy még jobban megfélemlítsék. Azután kifosztották a lakást, elvették az özvegyasszony megtakarított készpénzét, hétezer lejt, majd a háznál lenő zsírt és 22 kalapot, mert az özvegynek kalapos műhelye volt. Fosztogatás közben az egyik betörőnek leesett az álarca. Megkérdezte az összevert áldozattól, hogy ismeri-e. Veszeli nem ismerte fel a rablót, s ez volt a szerencséje. Megfenyegették, hogy kivégzik, ha feljelentésükre gondol s aztán eltávoztak.
Jellemző, hogy az özvegyasszony fia a szomszéd szobában aludt, erről azonban a rablók nem tudtak. A fiu különben nagyot hall s ez a magyarázata annak, hogy semmit sem vett észre a szomszéd szobában lezajló jelenetből.
A csendőrség bevezette a nyomozást, mindaddig azonban semmi eredményt nem tudott elérni.

Megfelelő ápolás hiányában
öregszünk !..

Maradjunk a Simon-crémhez hűek, hogy fiatalok és szépek legyünk. Ezen crém megrendíthetetlen világsikere biztosítja a hatást.

Ez a nem zsíros és nem száraz, hanem kívánság szerint nyulékony crém puhává, gyöngévé teszi a bőrt és az arcszínnek fiatalos üdéséget nyújt.

Simon Puder és Simon Szappan használatával különösképpen a siker érdekében.

CRÈME SIMON
PARIS

Husvét másodnapja — vidéken

E cikkben szó lesz nyugdíjról, öntözésről, az időjárásról, a virágkereskedelelem válságáról, szerelemről, egy pár milliárdosról és egy műkedvelői előadásról

Székeljudvarhely, március 30.
Az ünnep vidéken mindenütt egyforma:
Első-napján este ásitának az emberek és szódabikarbonát vesznek be. Aztán kigombolják mellényüket és reménykedve várják a hatást. A szobában kalácsillat van és a macska domboru hassal alszik a kályha mellett. Az asszony kijön a hálószobából — bő háziruhája le van csuszva egyik válláról —, valamit elrak a kredencről, megnézi a körmeit, balcsurkál hajába és azt mondja az urának:
— Fiam, mégis el kellene menni Pacsmagékhoz.
Hogy elmennek-e, vagy sem, az tisztán a szódabikarbona hatásától függ. Persze, amilyen ma még a szódabikarbona is, rendszeren otthon maradnak.
A férj ledobja cipőit és a körülményekhez képest boldogan mozogja lábujjait. Az asszony kiveszi fülbevalóit, beharap egy almába és elindul a hálószoba felé. Az ajtóból visszafordul:
— Mondja, lesz holnapra aprópénz az öntözőknek?
Erre a férj keserűen elmosolyodik. És legfeljebb ennyit mond:
— Lelkem, maga a multhan él.
És tovább mozgatja a lábujjait. Mert ez nem kerül se apróba, se darabosba... Így aztán csendesen eljön másodnapja.

nőn sikerült művészi portrét neki adtam. „Fogja, jóember!”
Mikor ebédelni mentem, a művem ott hevert a kapunál. Le volt köpve. Esküszöm: le volt köpve.
Hát ez a művészet válsága.
Igen: délben láttam egy ötezer lejezt és egy bankfiut kifordított ruhában. Hiába: vannak még szenzációk!
Délután a virágkereskedésbe két ur állított be.
A páras melegben olasz szekfiuk, rózsák, ciklámenek, mimózák és a tulajdonos hervadoztak. A virágok vízben voltak, a tulajdonos kint a vízből. Legalább is azt mondta, hogy ezzel a husvétal kint van a vízből. Nyolcezer lejre hozatott virágot. Hát hervadoztak, na!
A két ur körülnézett. A magasabb meg-szolgált egy rózsát. Az alacsonyabb megkérdezte: mibe kerül? Aztán az alacsonyabb szolgált meg a rózsát és a magasabb érdeklődött az ár iránt.
Jól hallották.
A tulajdonos a számlákat kezdte előszedni.
A magasabb legyintett:
— Nem fontos. Nagyon olcsó.
— Talán azt a cserép köket — mondta az alacsonyabb.
A tulajdonos szó nélkül kezdte előszedni a számlákat.
Most az alacsonyabb legyintett.
Legyintgettek.
— Nézze uram — szóló végül a magasabbik — itt a környéken mi vagyunk az utolsó milliárdosok: pakolja be azt a kék növényt abban a cserépben...
És az utolsó két milliárdos is földöntfutó koldus lett.
Hát ez meg a virágkereskedelelem válsága.

Itt ez a másodnapja, ez az ünnep másodnapja, mely a nyugdíjasokra még mindig — nagypéntek. Szigorú böjt: kenyér és víz. És a böjt alól felmentést nem az aggod, betegek és alárendelt kaptak, hanem a — protekciók.
Minden külön értesítés helyett: Az udvarhelymegyei nyugdíjasok márciusra még egy fillér nyugdíjat sem kaptak. Az Ur által megszabott böjtot prolongálta a pénzügyminiszter.
És még is láttam, hogy a feltámadási körmenetben egy csonttáprologált nyugdíjas hittől izzó arccal énekelte:
...Hogy az ember vigadozzon, Alleluja, Alleluja...
Ó, csodálatos Ember!
Öntözöt alig látni.
Ahá: végre itt jön egy. Tíz-tizenkét éves fiú. Amolyan professzionista öntöző. Gomblyukában egy cucin nevelt ibolya didereg és színes nyakkendője van. Kilóg zsebkendőjére feketével egy sziv van hímézve. Sapkája két pohár likörre van beállítva, ujjai festékesek a pirosítójástól.
Professzionista, mondom, azért:
— Na, hogy megy az öntözés, fiacskám? Mennyi a kereset?
A gyerek grimaszt vág, melyben maradéktalanul benne van minden szellemi és anyagi válság. Legyint:
— Mindenütt tojást adnak, meg kalácsot. Alig kaptam még hét lejt. Tojás, meg kalács pedig kell a fenének. És délután Tommiks van a moziban.
Tizenkét éves, Tom Mix, hét lejt és a kalács kell a fenének.
Pont.

Este műkedvelői előadás volt. A „Marrica grófnő” ment a székeljudvarhelyi Dalegyet rendezésében. Ugy látszik, a nők — kivált, ha grófnők — még érdeklik az embereket. A terem megtelt. Ilyen sikere nőnek nem igen volt mostanában. Meg is érdemelte. Részleteiben is kifogástalan volt. Mindenki jó volt. A kassa is. Cikmántorinó, Ferenczy Böske, Lövy Elvira (Kerestély Gyuláné), Kerestély Gyula, Beldovits Emil, Miklós József, Dézsi Balázs, Bodrogi Balázs tehetségük és művészetük legjavát adták. A zenekart Kiss Elek vezényelte, a darabot Csendő Jenő rendezte.
Aztán rumba volt.
És mikor reggelfelé mentem haza lefagyott a fülem.
Tomcsa Sándor

Ellenben koldus annál több járt. Az ötvenhatodiknál elfogyott a pénzem. — Ne tessék fantáziálni: csak ötvenbanisokat adtam.
— A nyolcvanadiknál elfogyott a cigarettám. A száznegyediknél a kottáim. Aztán a könyveim. Ekkor vettem észre, hogy milyen kevés földi „jav” felett rendelkezem. Evakuálva voltam.
A kétszáztizennyolcadik koldust leül tettem és — lerajoltam. Aztán a kitti-

Magyarországon meghosszabbították a tanintézetek nyári vakációját
Budapest, március 30.
A magyar közoktatásügyi miniszterium rendeletet adott ki, amelynek értelmében a tanintézetek nyári vakációjának időtartamát meghosszabbították. A rendelet szerint a nyári iskolai nagy szünidő ezután nem június 29-én, Péter és Pál napján, hanem június 15-én kezdődik és tart — az eddigi szeptember elseji tanévkezdet napja helyett — szeptember 9-ig.

Súlyos személyes konfliktus támadt Gheorghe Bratianu és Grigore Filipescu között

Bukarest, március 30.
Érdekes lovagias affér ügye keltett ma izgalmat politikai körökben.
A „Miscarea”, amely tudvalevőleg Bratianu Gheorghe liberális pártjának a hivatalos napilapja, néhány nappal ezelőtt éles támadást intézett Filipescu Grigore, az új konzervatív párt, — volt Vlad Tepes liga, — vezére ellen. A lap sértő kifejezésekkel illette Filipescut, aki szerinte „nem tartozik ama kevés politikus közé, akik multjuknál fogva sebezhetetlenek.”
Grigore Filipescu erre azzal a szokatlan léppéssel válaszolt, hogy Cantacuzino tábornok és Costin Sturdza utján lovagias elégtételt kért az új liberális párt elnökétől, George Bratianutól, aki a maga részéről Soutzi tábornokot és Sturdza ezredesét nevezte meg segédei gyanánt. A segédek össze is ültek a bukaresti Automobil-Club egy külön szobájában, ahol Bratianu segédei kijelentették, hogy nem látnak felük részéről sértést fennforogni, hiszen ő se nem szerkeszti a lapot, sem a cikket nem írta és ha, mint pártvezér, elégtételt kellene adjon mindenkinek, akit a lap megtámad, egész nap csak párbajoznia kellene.
Filipescu segédei azonban ragaszkodtak az elégtétel megadásához és miután ezt elérni nem sikerült, jegyzőkönyvet vettek fel, a melyben midkét fél segédei kifejtik álláspontjukat.
Filipescu segédei a jegyzőkönyvet egy le-

vel kíséretében adták át megbízójuknak, a melyben kijelentették, hogy szerintük a sértés megtörtént és így Filipescu elégtételt kellett volna kapjon.
Az Epoca ma esti száma aztán közli a jegyzőkönyvet és a levelet is és a következő kommentárt fűzi az esethez:
— „A sértés tehát megtörtént, de George Bratianu kitér az elégtételadás elől. Bratianu ur egész egyénisége Plantius színházának egy alakját juttatja eszünkbe: a „Miles gloriosus”-t, a „dicsőséges katonát.” Ez az egyéniség buta, felfuvalkodott, szemtelen és gyáva.”
Ezek után érthető érdeklődéssel tekintenek a nem mindennapi affér további fejleményei elé, mert hiszen most már az ifjú-liberális pártvezérnek kell provokálnia Filipescut.
Kinevezték Budapest új főkapitányát
Budapest, március 30.
A kormányzó ma dr. Ferenczy Tibort nevezte ki Budapest új rendőrfőkapitányává, a lemondott Bezegh-Huszágh helyébe. Ferenczy előbb királyi ügyész, 1919. óta pedig rendőrtanácsos volt és ebben a minőségében előbb a debreceni, majd a szombathelyi rendőrség vezetője. Legutóbb, mint a budapesti központtal felállított vidéki főkapitányságok helyettes főnöke működött.

LEGYEN MINDENKINEK TISZTA VÉRE

Bőrbajok: kiütések, furunkulusok

Fájdalmak. Kórszény Reuma

Lábbaj: gőrsér, flótt

Midőn tisztátalan a vér, rosszul kering, megmérgezi a szervezetet, számos baleset idéz elő avagy a bőrfelületen dobja ki magából a tisztátalan elemeket. A vérkeringési zavarok az erek túlfeszültségében, a hűgysav kiválás túlmagasságában és hát-és főfájásban nyilvánul meg leginkább. Azután megdagadnak az erek, megjelenik az aranyér, a gőrsér, majd ezeknél is súlyosabb helyzet áll elő: a gennyedés, a flótt. Az artritikusoknak megnyilvánulnak a csúszós, kőszvényes, reumatikus fájdalmak, s nem marad el az egészma sem, kiüt az akné, a bőrhámítás, mindennemű kiütések, furunkulusok, a pszoriasis, a szikózis, az eritém. Ungancsak a rossz vér okozza a nőknek a különféle bántalmakat s teszi őket nyomorékká a sok fibróm meg daganat folytán. Lehet-e a vérbetegségeket megelőzni s azok ellen hathatósan küzdeni? Természetesen, hogy lehet és pedig a

RICHELET VÉRTISZTÍTÓ

Illetve a vérfelfrissítő gyógymód

alkalmazásával, amely közvetlenül gyógyítja a baj forrását, semlegesíti a gyulladást és végül eltünteti. Sikertelenségről szó sem lehet, bármilyen régi vagy súlyos legyen a betegség, mivel a gyógykezelés azonnal érintkezik a vértesszel, a vérfolyadékkal s így a hatás közvetlen, a beteg gyógyulása biztos, tökéletes. Mivel senki sem kényszerítheti, hogy szavainknak hitelt adjon, ime néhány igazolás azoktól a betegekől, akik a legjobb terjesztői e kiváló gyógymódnak, s akiket könnyen ellenőrizhet:

16 év óta lábszáraimat rongálta a fekély s a gennyedés nem akart megszűnni. Férjem reumában szenvedett. Orposunk ajánlotta az ön Richelet vértisztítót, amely megmentett bennünket s újra dolgozhatunk.
SULLIVAN és neje
Villeneuve-le-Roi (Seine-et-Oise).

20 év óta kinez az egészma Miután mindent hiába próbáltam, örömmel tapasztalom, hogy pontosan követve a Richelet gyógymódot, megmenekültem a súlyos betegség minden következményétől.
Sylvain POLET
19, Rue Saint-Nicolas, Rouen.

Minden üveghez ismertető könyvecskét mellékelünk. — Kapható gyógyszerárakban és drogériákban. — Laboratoires L. RICHELET din Sedan, 6 Rue Belfort, Bayonne (Franciaország) Romániai vezérképviselő: Jules DILLAN, Bukarest, 4 Strada Pitar Moş

KACKES SÜTEMÉNY KÉRJEN MINDENÜTT VEKNI GAGEL KENYÉR

Közgazdaság

Állami hitelezők, egyesüljete!

A király elé viszik panaszaikat az állam szállítói

Gyűléseznek, memorandumoznak, követelnek, lamentálnak, de pénzt még sem kapnak!

Bukarest, március 30.

Az utóbbi időben egyre nagyobb hullámokat vert az állam és szállítóinak az ügye. Az állam sok száz millióval, sőt milliárdokkal tartozik a belföldi iparnak, kereskedelemnek, vállalkozóknak szállított anyag, végzett munka fejében, de fizetni nem fizet, azon egyszerű oknál fogva, hogy nincsen pénz az államkasszában. A belföldi állami adósságok rendezését annakidején úgy képzelte el a pénzügyminiszter, hogy amortizációs pénztárt létesített azzal, hogy majd ez a pénztár fogja a már esedékessé vált fizetéseket eszközölni. A pénztár állítólag április 1-én fogja megkezdeni működését, de azért abból még

nem lesz pénz a végzett közszállítások és közmunkák fizetésére, mert a pénztárnak nincsen erre fedezete.

A nagyipar, amelynek a legnagyobb követelése van az állammal szemben (hozzávetőleges becslés szerint megközelíti a két milliárdot) és amely hihetetlen nehézségekkel küzd, hogy fenntartsa önmagát, egymás után küldi a deputációkat a kormány tagjaihoz, elsősorban Argetoianu miniszterhez, hogy

az állam kezdje meg végre a tartozások törlesztését, mert az ipar nem tud tovább várni.

A sok deputációzás, fenyegetőzés, lamentálás után mindössze annyi történt, hogy a pénzügyminisztérium elhatározta, hogy a minisztérium külön hozzájárulással, megengedi, hogy az állam szállítói követeléseiket érvényesíthessék az adók-

nál, de az eljárást annyira komplikálja, hogy ebben sincs sok köszönet, nem beszélve arról, hogy annyi adóval még sem tartoznak az állam szállítóinak, amennyit ők az államtól követelnek!

Legutóbb, amint megírtuk, a posztógyárak bejelentették az állami árlejtési hivatalnál, hogy a jövőben csak abban az esetben vesznek részt az árlejtéseken,

ha garanciákat kapnak arra, hogy az állam azonnal, készpénzben kifizeti a szállított anyag elenértékét.

A gyáriparosok szövetsége pedig különböző javaslatokat tett a pénzügyminiszternek arra, hogyan lehetne a költségvetési kereten belül a fizetés kérdését megoldani, de a miniszter egyik javaslatot sem tette magáévá s így maradt minden a régi.

A memorandum négy pontja

A bukaresti kereskedelmi kamara tanácstermében tegnap igen viharos megbeszélést tartottak az állam szállítói, amelyen elhatározták, hogy érdekeik védelmére közös szervezetbe tömörülnek, memorandumba foglalták követeléseiket és leszögezték, hogy

ha a kormány ezeket a követeléseket nem honorálja, úgy kollektíve kimondják, hogy ezután semmiféle állami szállításban nem vesznek részt.

mindaddig, amíg az állam összes ilyen tartozásait ki nem egyenlíti.

A memorandum az alábbi pontokat tartalmazza:

1. kezdjék meg azonnal az 1931-ben végzett szállításokból fennálló állami tartozások fizetését.

2. folytassák a fizetéseket mindaddig, amíg azok teljes kiegyenlítését nyertek.

3. minden különösebb formalitások nélkül fogadják el a fizetési utalványokat

mindenféle állami követelésnél, adónál, vámtaxánál, illetéknél stb.

4. a Letéti Pénztár, valamint a Nemzeti Bank folyósítsanak lombardkölcsönöket a fizetési utalványokra.

Ezek volnának nagyjában azok a követelések, amiket az állam szállítói felsorakoztatnak a memorandumban, amelyet nemcsak a kormány illetékes tagjainak fognak átnyújtani, de a kabinetroda utján eljuttatják a királyhoz is kérve, hogy az uralkodó fogadja külön audiencián is az állam szállítóinak egy küldöttségét.

Hasonló memorandumot juttattak az uralkodóhoz a posztógyárosok is, akik felfázolójak tarthatatlan helyzetüket, a melybe azáltal jutottak, hogy az államtól nem tudják megkapni követeléseiket, amely jelen pillanatban pontosan 700 millió lej, melyből 300 millió még 1930-ból áll fenn.

Az új mezőgazdasági törvény

Bukarest, március 30.

A kamara mezőgazdasági bizottsága ma megkezdte a Jonescu-Sisestti földművelésügyi miniszter által elkészített és beterjesztett törvényjavaslat felülbírálatát. A javaslat, amelyet részletesen ismertett már a B. L., a mezőgazdaság újjászervezéséről és támogatásáról szól. Minthogy a javaslatához a nemzeti parasztpárt, valamint a többi ellenzéki pártok is hozzájárultak s csupán kisebb módosításokat kívánnak, annak megszavazása most már bizonyosra vehető.

Kongresszust tartanak a monopol munkásai

Bukarest, március 30.

A dohánygyárak és gyufagyárak munkásainak szövetsége kongresszust tart Bukarestben, amelyen a monopol munkásainak helyzetét vitatják meg. A kongresszuson, mely több napra van tervezve, élesen támadják azt a munkarendszert, mely az állami dohány és gyufagyáraknál van bevezetve, amely úgy a férfi, mint a női munkaeót rendkívüli mértékben kihasználja, viszont a végzett munka fejében a megélhetést nem biztosítja.

Szénért — kávé!

Berlin, március 30.

Németország és Brazília között rövid ideig tartó tárgyalások után megállapodás jött létre, amely szerint Németország 75 ezer tonna ruhrvidéki szenet szállít Braziliának, amely viszont kávékat szállít Németországnak, a szén ellenértéképpen.

Amint arról már beszámoltunk, hasonló tárgyalások vannak folyamatban Brazília és Románia között is. Brazília petróleumtermékeket venne át Romániától, amit szintén kávéval fizetne. Az erre vonatkozó tárgyalásokkal kapcsolatosan vetődött fel a román kávébehozatali monopólium terve is.

A jóból is megárt a sok?

Itt az újabb buza-krach

A csikágói tőzsdén a buza ára elérte eddigi legmélyebb pontját. Romániát egyelőre nem érinti a buza, mert nincs több búzája

Bukarest, március 30.

Mialatt a belföldi gabonapiacra a helyzet változatlan és a hangulat általában nyomott, a piac üzlettelen, egyre riasztóbb hírek érkeznek a külföldi piacokról, elsősorban tengerentúlról, amelyek cseppet sem alkalmasak arra, hogy a hangulatot és üzleti vállalkozást fellendítsék.

A legutóbbi csikágói jelentés arról számol be, hogy az ottani gabonatőzsdén, amelynek ugyszólván irányító szerepe van a nemzetközi árakra, a buza ára bushelenként (egy amerikai bushel 35.238 liter) elérte az 50.75 centes mélypontot. Ilyen alacsony az utóbbi évben sem volt az amerikai buza ára. Az áresés váratlanul következett be és a bushelenkénti 60 centes megállapodottnak hitt árról

néhány nap alatt morzsolódott le a buza mostani legmélyebb árnívójára.

Az európai tőzsdék, amelyek a husvéti ünnepek miatt szüneteltették a forgalmat, valószínűleg csak ezután fogják az újabb áresést magukévé tenni.

Az újabb csikágói buza-krachnak első sorban az az oka, hogy igen nagyok az amerikai exportra váró buza készletek, a melyeknek elhelyezése szinte lehetetlennek bizonyul, mert

ma már a legtöbb európai importállam ugyszólván csak a napi szükséglet erejéig vásárol, hogy ne kelljen feleslegesen pénzt kiadni.

Az amerikai „Grain Stabilization Corporation” elnöke Franciaországba utazott, hogy 275 millió bushelnyi amerikai buzaszállításról tárgyaljon a francia kormánnyal. Mértékadó körök nem tartják azonban valószínűnek, hogy ilyen nagymennyiségű buza átvételére köteleznék magát most Franciaország s így nem bizonyos, hogy az üzlet létrejön

Egyedül Görögország kötött le jelentősebb amerikai buzakvantumot, ez azonban most már nem érinti Romániát, minthogy itt már csak annyi buza van, amennyi a belföldi szükségletet az új búzáig fedezi.

Újabb devizamegszorítások Jugoszláviában

Belgrád, március 30.

A jugoszláv kormány újabb devizakorlátozó rendeletet adott ki, melynek során a külföldre utazó jugoszláv lakosok részére 10 ezerrel 5 ezer dinárra szállították le azt az összeget, amelyet magukkal vihetnek. Minden külföldre szóló fizetés a Nemzeti Bankon keresztül történik. A vállalatok és kereskedelmi cégek kötelesek április 10-ig bejelenteni a valutára szóló külföldi követeléseket.

Az osztrák bankok sem fizetnek osztalékot

Bécs, március 30.

Osztrák pénzügyi körökben egyre határozottabban számolnak azzal, hogy a bécsi bankok és a vezető osztrák pénzintézetek nem fognak az idén osztalékot fizetni. Az osztrák bankok ki fogják ugyan mutatni a nyereséget, de azt teljes egészében a tartalékok dotálására és a kétes követelések leírására fogják fordítani.

Küszöbön az osztrák-román kliring-megállapodás

Bukarest, március 30.

A külkereskedelemből származó devizakülönbszetek kölcsönös kompenzálására, kiegyenlítésére vonatkozó osztrák-román tárgyalások kedvező mederben folynak és megegyezéssel kecsegtetnek. Ha a megállapodás létrejön, úgy a két ország

között újra megindulhat az intenzívebb külkereskedelmi forgalom, mely az utóbbi időben már minimumra redukálódott az osztrák devizamegszorítások következtében.

Tévedés: — nem fizetik ki a gabona-prémiumokat

Bukarest, március 30.

A földművelésügyi minisztérium hivatalos nyilatkozatot adott ki, amelyben cáfolja azokat a híreket, „mintha” csütörtökön megkezdene a gabonaprémiumok kifizetését. A minisztérium hangsúlyozza, hogy az erre vonatkozó megállapodást a Nemzeti Bankkal még nem perfektuálták.

Felére csökkent a magyar külkereskedelem

Budapest, március 30.

Magyarország külkereskedelme februárban így alakult: behozatal 26.100.000 pengő, szemben az 1931. évi 42.700.000 pengővel; a kivitel 25.300.000 pengő, szemben az 1931. februári 40.800.000 pengővel. A kimutatásból kitűnik, hogy úgy a bevitel, mint a kivitel majdnem 50 százalékkal csökkent Magyarországon, a devizamegszorítások és a gazdasági válság következtében.

Április 15-én lép életbe a szeszmonopólium

Bukarest, március 30.

A szeszmonopólium törvényjavaslatát még nem szavazták ugyan meg a törvényhozó testületek, de a pénzügyminisztérium már megkezdte az előkészületeket a monopólium gyakorlati bevezetésére. Naponként folynak az erre vonatkozó megbeszélések, sőt a minisztérium április 5-re már ki is írta az árlejtést a felállítandó fináncgárda felszerelésének beszerzésére.

A pénzügyminisztérium terve az, hogy a monopólium már április 15-ével életbe lépjen.

KÖZSZÁLLÍTÁS KÖZMUNKA

Április 9. A CFR bukaresti vezérigazgatósága árlejtést tart 14.408.500 köbméter fenyődeszka beszerzésére. (Hiv. lap 74. sz.).

Április 11. Pénzügyminisztérium központi árlejtési hivatala meghatározatlan mennyiségű kikészítetlen bőr- és talpanyagra tart árlejtést. (Hiv. lap 72. sz.).

Április 13. A pénzügyminisztérium központi árlejtési hivatala meghatározatlan mennyiségű kikészítetlen bőr- és talpanyagra tart árlejtést.

Április 21. A kolozsmegyei prefektúra a megyében végzendő különböző, kisebb ut- és hidmunkálatokra, valamint kavicsszállításra tart árlejtést. (Hiv. lap 74. sz.).

Április 22. A bukaresti gázgyár 13.000 tonna külföldi szén beszerzésére tart árlejtést. (Hiv. lap 72. sz.).

Április 25. A temesvári dohánygyár 99 vagon bükküzifa beszerzésére tart árlejtést. A kolozsmegyei prefektúra a megyében végzendő különböző kisebb ut- és hidmunkálatokra, valamint kavicsszállításra tart árlejtést. Ugyancsak árlejtést tart a prefektúra ugyanilyen munkákra április 26-án is.

Április 26. A bukaresti gázgyár 10.000 tonna külföldi szén beszerzésére tart árlejtést.

Április 28. Temesvár városa kisebb műszaki munkálatok elvégzésére tart árlejtést. (Hiv. lap 74. sz.).

Május 14. A pénzügyminisztérium központi árlejtési hivatala meghatározatlan mennyiségű kötött- és szövöttanyagra tart árlejtést. (Hiv. lap 72. sz.).

Május 25. A marosújvári sóbánya 1.540.000 kg. bükküzifa beszerzésére tart árlejtést.

Butorasztalosok, csoportvezetők

és gyakorlott asztalos segédek, továbbá politur munkások és munkások, valamint kárpitos segédek azonnali belépésre felvételnek

SZÉKELY & RÉTI
BUTORGYÁR R. T.
MAROSVÁSÁRHELYEN

